

ÅRETS FAMILJEBIL EN TJECK LADDHYBRID

KÖRKORT ONLINE.SE

Körkortsteori & övningsfrågor

✓ Svenska ✓ Engelska ✓ Arabiska

INNEHÅLL

NUMMER 8 2020

- 4 **LEDARE** Medlemmarnas stöd är ovärderligt
- 6 **DIALOG** Rätt skylt på rätt plats spar energi
- 8 **NYHETER** Slumpmässiga poliskontroller tillbaka
- 10 **NYHETER** Årets familjebil – en rymlig laddhybrid
- 14 **NYHETER** Fordonet som retat gallfeber på många
- 16 **NYHETER** De bekämpar elscooterfylleristerna
- 18 **NYHETER** Historiskt digitalt förbundsmöte
- 20 **NYHETER** Lär känna två nya regionordföranden
- 22 **NYHETER** MHF får expertroll i ny utredning
- 24 **REPORTAGE** Landskapet som lyser upp din advent
- 32 **TEST** Svensk husvagn för kräsna livsnjutare
- 34 **NYHETER** Campingbranschen vädrar framgång
- 36 **KONSUMENT** Teknisktippet som lyser upp din bilfärd
- 40 **PROVKÖRNING** Kias stora SUV avsevärt uppgraderad
- 42 **PROVKÖRNING** Volvos laddhybrid prioriterar flärden
- 44 **KRYSSSET** Vinstchans eller bara kul tidsfördriv
- 46 **I BACKSPEGELN** Kampen mot eftersupning het fråga
- 47 **NYHETER** Se upp för vilt på vägarna i vinter!

Nu utreds elsparkcyklarna

Elsparkcyklarna som översvämmat flera städer är olycksdrabbade. Mer än var tredje olycka är alkoholrelaterad. En utredning ska nu se över regelverket. **Sidan 14**

Bergslagen med adventsstämning

När coronarestriktioner stänger gränser får man finna avkoppling på närmre håll. Vår resereporter drog till Bergslagen och fann genuin vinterkänsla. **Sidan 24**

Husvagnsdröm för kräsna campare

En rymlig svensktillverkad husvagn är drömmen för många campare. Vi har testat nya Kabe Royal 560 XL som erbjuder 76 olika planlösningar. **Sidan 32**

Varde ljus – i vintermörkret

Chefredaktören tyckte att originalbelysningen på hans Pajero inte var tillräcklig för säker vinterkörning. Följ hans åtgärd steg för steg och du får en intensivkurs i montering av extraljus. **Sidan 36**

Populär familjebil tar hem fin utmärkelse

Skoda Sveriges pressansvarige Veronica Nilsson tog stolt emot priset för Årets familjebil för laddhybridversionen av Superb.

FOTO: MIKAEL LINDBERG

78 öre om dagen

GÖRAN SYDHAGE
vd och stolt
medlem i MHF
goran.sydhage@mhf.se
mhf.se

Det finns fantastiskt många människor i vårt avlånga land som på olika sätt engagerar sig för den Goda sakens skull. Det kan handla om människor och verksamheter i andra länder och om gamla, barn eller sjuka. Det kan också handla om att förebygga sjukdomar och fattigdom eller kämpa för miljön och klimatet för kommande generationer.

I MHF handlar det om människor som ger av sin tid och sina pengar till trafiksäkerheten i vårt land. Som medlem bidrar du genom din förhållandevis låga medlemsavgift om 78 öre per dag till vårt livsviktiga arbete. Det blir faktiskt inte mer än 23,75 kronor per månad.

DESSUTOM HAR VI VÅRA GENERÖSA gåvogivare, inte minst alla våra lottköpare. För en tid sedan samtalade jag med en person som nyligen blivit medlem, och som berättade att de hade köpt MHF-lotter under de senaste 20 åren till ett värde av 4 000 kronor varje år. Det innebär att vederbörande sammanlagt hade stöttat vårt arbete med totalt 80 000 kronor – innan denne ens var medlem. Imponerande!

Det finns alltså lottköpare som satsar tusentals kronor varje år i vårt lotteri ”En chans på tusen”-lotteriet med osedvanligt stor chans att vinna högsta vinsten. Givetvis vore ju drömmen för varje lottköpare att vinna 500 gånger insatsen, men för de flesta räcker det med att pengarna går till en bra sak.

VARFÖR SKRIVER JAG NU OM DETTA i en ledare så här i adventstid?

Jo, jag tänker på de MHF-medlemmar som i 70 år troget betalat sin medlemsavgift gång efter gång. Men

också på dem som varit medlemmar i 60, 50, 25 eller 5 år. Och allt däremellan.

Det handlar om deras stora engagemang för alla de miljoner människor som på ett eller annat sätt dagligen vistas i den svenska trafikmiljön.

Jag vill här helt enkelt framföra mitt stora och varma tack till alla er som med era medel är med och stöttar MHF:s arbete.

MED TANKE PÅ ALL DEN ALKOHOL SOM – tillsammans med så många andra droger – florerar i trafiken, är vårt arbete oerhört viktigt. Vi måste gemensamt se till att de faror droganvändningen för med sig förhindras på alla tänkbara sätt.

Givetvis måste polisen vara mer verksam i trafiken och lagarna måste anpassas efter dagens problematik. MHF:s dagliga arbete med att möta trafikanter med aktuell information får givetvis inte upphöra, tvärtom, våra insatser är snarare så viktiga att de snarare bör öka.

Oavsett om det handlar om att dela ut reflexer för att andra ska synas bra i trafiken, att respektera hastighetsgränser eller att inte köra påverkad av droger, alkohol eller trafikfarliga mediciner – är arbetet aldrig förgäves.

Det är bara att lyfta på hatten för alla de ideella insatser i form av medlemsavgifter och arbete som görs på människors fritid.

Tack till alla ni som troget betalar sin medlemsavgift men också till dig som betalar den för första gången. Med många bäckar små kan 78 öre om dagen betyda mer än man kan tro.

Till sist vill jag önska er alla en fin advents- och jul-tid, tillika ett Gott Nytt År.

”Jag vill här helt enkelt framföra mitt stora och varma tack till alla er som med era medel är med och stöttar MHF:s arbete.”

MOTORFÖRAREN

Utges av Motorförarnas
Helnykterhetsförbund

Motorföraren
Byängsgränd 8
120 40 Årsta

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–16.00
(fredag 13.00–15.30)
TEL: 08-555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se

WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING

KUNDTJÄNST: 08-555 765 55

E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION

CHEFREDAKTÖR: Mikael Lindberg

MOBIL: 0765-48 97 16

E-POST: mikael.lindberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund

TELEFON: 08-555 765 63

E-POST: mari.haglund@mhf.se

PRESSANSVARIG: Micke Valier

TELEFON: 08-555 765 62

E-POST: micke.valier@mhf.se

ANSVARIG UTGIVARE:

Göran Sydhage

TEL: 08-555 765 56

E-POST: goran.sydhage@mhf.se

ANNONSAVDELNING ADRESS:

MHF Annonsavdelning

B-G Werner

Box 16

433 21 Partille

TEL: 0793-47 85 12

E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig
på www.motorforaren.se – även
tidigare utgåvor!

LAYOUT & PRODUKTION: ©thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2020

ISSN: 0463-6678

UPPLAGA

TS-UPPLAGA: 15 300 ex (2019)

Nya Tiguan.

Familjeanpassad.

Ingen familj är den andra lik. Alla har olika behov av att åka långt eller kort, lämna på förskolan, köra byggvaror, ta bilen till jobbet, lyssna igenom favoritspellistan, fylla bagaget med vintersportutrustning eller kanske till och med dra en och annan häst. Det är precis det som är idén med nya Tiguan – att vara en mångsidig hjälp för familjen. Alla dagar i veckan. Den hjälper dig att köra, undvika hinder på vägen, lysa upp i mörkret och vara helt uppkopplad. Välkommen att provköra nya Tiguan. Gärna med hela familjen.

Nya Tiguan.

Privatleasing inklusive service och 12 månaders betalskydd från 2 995 kr/månad.

Pris från 289 900 kr. Bränsleförbrukning vid blandad körning från 6,2–7,0 l/100 km. CO₂-utsläpp vid blandad körning från 159–172 g/km. Miljöklass Euro 6 AP. Erbjudandet gäller till och med 2020-12-31. Volkswagen Privatleasing 36 mån, 1 000 mil/år, 0% särskild leasingavgift, garanterat restvärde, rörlig ränta baserad på VWFS basränta (nov 2020). Volkswagen Serviceavtal ingår. Uppläggnings- och administrationsavgift tillkommer. Läs mer på volkswagen.se. Vi reserverar oss för eventuella ändringar och avvikelser. Bilen på bilden är extrautrustad. Varje återförsäljare har rätt att sätta sina egna bilpriser.

KRÖNIKA: FRÅN FÖRARSÄTET

Plötsligt är världen liten

NYINKÖPTA VINTERBILEN, den med tio centimeter oljud hela vägen hem från Lysekil, går numera som en klocka. Säljarnas föräldrar, fick vi reda på, var för övrigt MHF:are.

Nu med en stabil vinterbil på garageuppfarten, styrdes jakten efter ett rejält släp. En riktig vagn som lastar både snövessla och veteranskotrar.

TUREN INFANN SIG. En rallyförare bara ett par mil bort hade en perfekt vagn till salu. Tydligt hade han körkort för släpet, men dragbilen räckte inte till.

Ett samtal senare, och vi möttes upp. Det här var Sebastian, en trevlig kille strax under 40 år. Självklart kom vi snart in på rally och racing. Efter ett tag frågade Sebastian vad jag jobbade med, och självklart berättade undertecknad om både Motorföraren och MHF.

Sebastian sken upp.

– MHF? Jag har varit sponsrad av dem, utbrast han. Det var något som hette MHF-Ungdom, och jag hade dekalerna på bilen där det stod Zero Hero.

MYCKET RIKTIGT. Letar man bakåt i tiden fanns ett Zero Hero-team, sponsrat av just MHF-Ungdom. En av dem som vunnit Volvo S40 Challenge Sweden, och även tävlade i S60 Challenge, var just killen jag köpt släpet av.

Just där och då, kändes världen liten. Eller kanske snarare stor. Plötsligt kan man möta någon som – utan att man räknat med det – har en koppling till vårt förbund.

Slutligen. Den eller de som kan berätta mer om Zero Hero, får gärna skriva några rader till mig.

Jag vill samtidigt passa på att önska er en God Jul och ett riktigt Gott Nytt År!

MIKAEL LINDBERG
CHEFREDAKTÖR
mikael.lindberg@
mhf.se
0765-48 97 16

”Turen infann sig. En rallyförare bara ett par mil bort hade en perfekt vagn till salu.”

Spara på miljön – flytta skyltarna!

EN BRA TRAFIKRYTM är inte bara gott för sinnet, det sparar också på miljön. Trafikverkets skyltningar för hastighetsgränser är alla gånger inte genomtänkta. Låt mig ge ett par exempel där skyltarna är felplacerade med tanke på hur vägen lutar.

Vi börjar med Väg 53 i rondellen innan Malmköping där man svänger höger mot Flen och vänster mot Strängnäs. Där finns en backe med hastigheten är 80 km/h. När du sedan passerar krönet kommer skyltar med 70 km/h, vilket innebär att föraren måste sänka hastigheten med bromsen.

OM SKYLTEN I STÄLLET hade stått på krönet av backen hade fordonet kunnat sakta ner av sig självt med hjälp av motlutet – genom att föraren släpper lite på gasen. Likaså om du kommer från motsatt håll så ökar fordonet hastigheten av sig själv på grund av marklutningen.

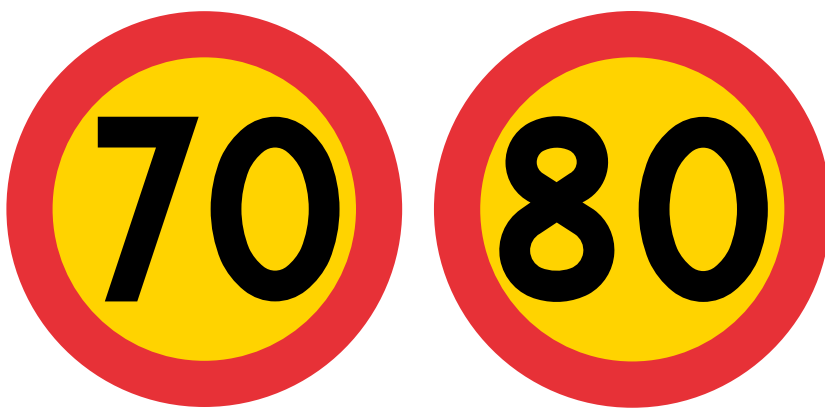
Mitt andra exempel är på Väg 55 vid Aspö handel från Strängnäsområdet. Där närmar man sig en kurva och utförbacke. Nere i sänkan är det sänkt hastighet samt fartkåpa så man bromsar.

PÅ ANDRA SIDAN, upp ur svackan, står skyltningen om ökad hastighet mitt i backen vilket innebär att man gasar på. Om skyltarna istället befunnit sig på toppen av backen skulle energiåtgången minska och mindre bränsle skulle behöva nyttjas.

Med andra ord – Lite enkla flyttar av hastighetsskyltar här och var ger mindre bränsleförbrukning och mindre miljöfarligt utsläpp. Vi tjänar alla på detta!

Så trafikverket, tänk en gång extra innan ni sätter upp skyltar längs med våra vägar och tänk på miljön.

ÅKE ERIKSSON,
Eskilstuna

HÅLL TRAFIKDEBATTEN LEVANDE – SKRIV TILL DIALOG

Vill du göra din röst hörd på den här sidan? Reflektera över något i trafiken eller skriv något om trafiksäkerhet? Skriv till oss på motorforaren@mhf.se

TOYOTA COROLLA

KRAFTFULL, DYNAMISK OCH RYMLIG

Det är klart att kombinationen av världsledande elhybridteknik, dynamisk design och gott om utrymme för både packning och passagerare gör Corolla till en perfekt familjebil. Upplev prisvinnande körglädje för hela familjen med Toyota Corolla Touring Sports - Årets Familjebil 2019.

Bil- och trafikfrågor

FOTO: VOLVO

Volvo kallar numera sina fyrhjulsdrivna modeller XC med AWD på bakluckan, men har du koll vad andra märken kallar sin fyrhjulsdrift?

1. Vad kallar Mercedes sin fyrhjulsdrift?

- A. 4Matic.
- B. Alltrack.
- C. All Wheel.

2. BMW?

- A. xDrive.
- B. 4WD.
- C. Allroad.

3. Volkswagen?

- A. 4Motion.
- B. 4x4.
- C. Quattro.

4. Peugeot?

- A. QRM (quatre roues motrices).
- B. AWD.
- C. 4X4.

5. Seat?

- A. 4Drive.
- B. 4x4D.
- C. Scou.t

6. Och vad kallade Saab sin fyrhjulsdrift?

- A. Quattro.
- B. XWD.
- C. 4by4.

(Rätt svar på sidan 47.)

Tillfälliga regler för teoriprov förlängs

Transportstyrelsen förlänger på nytt giltighetstiden för teoriprov för personbil, behörighet B. Giltighetstiden för den som har ett godkänt teoriprov är fortsatt sex månader. Förlängning- en gäller till och med 30 september 2021.

Orsaken är coronapandemin. Den 1 mars i år införde Transportstyrelsen tillfälliga bestämmelser som förlängde giltigheten för teoriprov till sex månader. Ordinarie giltighetstid är fyra månader.

VINTERTID ÖKAR RISKEN FÖR PÅKÖRNINGSOLYCKOR – ANVÄND REFLEX

Under vinterhalvåret ökar påkörningsolyckorna för gående och cyklister och många av dessa inträffar i mörker. 40 procent av de olyckor där fotgängare skadas, är påkörningsolyckor som sker under perioden november–februari. Kvinnor drabbas i högre utsträckning än män (57 procent kvinnor jämfört med 43 procent män 2019) och var femte är äldre (65 plus). Det visar siffror från Transportstyrelsens olycks- och skadedatabas Strada.

Tips för att synas i trafiken:

- Bär reflexväst, reflex eller en tänd lampa när det är mörkt en stor del av dygnet.
- Reflexen syns bäst i rörelse, antingen genom att ha den hängande eller långt ner på ben och armar för att vara synliga från olika håll.

VÄGTRAFIKREGISTERAVGIFTEN HÖJS 2021

Transportstyrelsen föreslår att vägtrafikregisteravgiften höjs den 1 januari 2021. Den nya avgiften föreslås bli 75 kronor, en höjning med tio kronor.

Polisen återupptar slumpmässiga nykterhetskontroller

Den 12 oktober började polisen göra rutinmässiga nykterhetskontroller i trafiken igen. Kontrollerna görs dock inte i samma utsträckning som innan pandemin.

I mitten av mars stoppades polisens rutinmässiga nykterhetskontroller tills vidare, det vill säga slumpmässiga utandningsprov för rattfylleri. Syftet var att förebygga spridning av coronaviruset. I de fall där polisen

FOTO: MOSTPHOTOS

misstänkte rattfylleri, togs fortfarande ett utandningsprov.

– Det är en viktig signal till trafikanterna att polisen är på väg att återgå till mer normala rutiner för nykterhetskontroller, säger Lars Olov Sjöström, trafiksäkerhetschef för MHF.

– Därmed ökar upptäcktsrisken för rattfyllerister och förhoppningsvis gör det att fler förare avstår från att köra onyktra.

Nya vägmärket cykelgata införs

Från den 1 december blir det möjligt att inrätta cykelgator i Sveriges städer. Därför införs ett nytt vägmärke för cykelgata. Syftet är att främja cykling och få fler att börja cykla, enligt Transportstyrelsen.

– Cykelgator är tänkt att kunna anges på mindre lokalgator där många cyklar för att tydligare visa att just cykling är ett prioriterat transportsätt på den gatan framför exempelvis motorfordonstrafik, säger

Niclas Nilsson, utredare på Transportstyrelsen.

Detta gäller på en cykelgata:

- Fordon får inte föras med högre hastighet än 30 kilometer i timmen.
- Den högsta tillåtna hastigheten märks ut med vägmärke.

• En förare av ett motor- drivet fordon ska anpassa hastigheten till cykeltrafiken.

VTI vill prova assistanssystem med onyktra förare

Nya bilar får allt mer avancerade system för att övervaka föraren och körningen. Det kan handla om att ingripa om föraren är trött eller ouppmärksam på andra sätt. Rattfylleri är ett problem som dagens assistanssystem inte kan lösa.

Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) vill utveckla och testa säkerhetssystem som kan upptäcka och hindra förare som inte kan köra bilen på ett säkert sätt. Det rapporterar Vi Bilägare.

Detta är särskilt relevant även med av-

seende på ökande automatiseringsgrad av fordon, vilket kan medföra att traditionella säkerhetssystem behöver utökas med system som kan upptäcka att förarens förmågor är nedsatta även om föraren för stunden inte är aktivt delaktig i framförandet av fordonet, skriver VTI i ansökan.

Testerna är tänkta att genomföras på den inhägnade banan i Mantorp Park. För att testerna ska gå att genomföra behöver testförarna vara onyktra, ouppmärksamma eller trötta. Därför ansöker VTI nu om dispens från flera trafiklagar i samband med testerna på banan, enligt Vi Bilägare.

VTI:s ansökan är ute på remiss och nu får polisen, Trafikverket, Transportstyrelsen, forskningsinstitutet Rise och åklagarmyndigheten möjlighet att svara.

Nytt farthinder – en lucka i vägbanan

En lucka i vägbanan ska hjälpa bilförare att hålla hastigheten och därmed öka trafiksäkerheten. Ett nytt sätt att dämpa hastigheten i trafiken är ett så kallat aktivt farthinder. För att testa i vinterförhållanden installerades det första farthindret på väg 323 i jämtländska Hammarstrand i slutet av oktober, enligt Trafikverket.

Farthindret påverkar enbart de som kör fortare än gällande hastighetsgräns. Fordon som närmar sig farthindret med för hög hastighet kommer att mötas av en nedsänkning i vägbanan på fem centimeter. Till skillnad från vanliga upphöjda gupp, är det bara den som kör för fort som märker farthindret.

SAFETY 4 TRAFFIC

Med hjälp av vår trafiksäkerhetstjänst kommer du fram säkert!

ALCOLOCK

ALCOLOCK™ LR
Smidig hyrlösning för villkorat körkort

DRIVESAFE™
Testad av MHF Test Labb och uppfyller kraven i SS-EN 16280:2012

Hyr alkoholåset, få alkomätaren på köpet.
Ring nu 08-7767800 | alcolock.se

ALCOLOCK™ LR

DRIVESAFE™

ALCOLOCK, DRIVESAFE och "The Molly" är varumärken som tillhör Alcohol Countermeasure Systems (International) Inc. och används under licens.

CarPaykortet. Förenklar livet med bilen.

Fler än en miljon svenskar har ett Volvokort i sin plånbok. Nu finns även CarPaykortet som ger samma fina förmåner, oavsett vilken bil du kör. Kortet och den smarta tjänsten CarPay tar dig in i framtiden. Du kan betala din tankning med en app, lägga in kortet i din digitala plånbok och har allt smidigt samlat i mobilen. Både kortet och appen är helt kostnadsfria och du får dessutom bonus på alla köp.

ANSÖK ENKELT OM CARPAYKORT I APPEN CARPAY.
UPPTÄCK MER PÅ CARPAY.SE

 CarPay

Laddhybrid blir Årets familjebil

De tre finalisterna till Årets familjebil blev en elbil och två laddhybrider. Även i år blev striden om juryns gunst hård. Med en rösts marginal blev det slutligen Skoda Superb iV PHEV som kan kalla sig Årets Familjebil 2020. I år firar den prestigefyllda utmärkelsen 24 år.

UTNÄMNINGEN TILL Årets familjebil har varit lika jämn och spännande som tidigare år. Årets jury bestod av tio kunniga motorjournalister och precis som tidigare, skedde omröstningen i två steg.

Efter att jurymedlemmarna först valt ut vardera tre till fyra kandidater, kunde vi räkna till totalt 14 stycken.

Kriterierna för Årets familjebil är praktisk, säker, ekonomisk vad gäller inköp, underhåll och drift, samt ett bra miljöval. De föreslagna bilmodellerna ska även börja säljas i Sverige under 2020.

Bland de mer spännande och udda kandidaterna fann vi exempelvis Peugeot e-208 och Honda Jazz e-HEV.

DE TRE KANDIDATER som fått flest röster blev finalister i den andra omgången. Att Volkswagens elbil ID.3 blev en av finalisterna var inte helt otippat. Skoda Superb iV som laddhybrid plockade även den en finalplats, liksom Toyota RAV4 PHEV.

De tre finalisterna hamnade nu hos vår jury, där var och en valde sin favorit, tillsammans med en motivering.

Anders Helgesson på Vi Bilägare väljer Skoda Superb iV och har noterat följande kring utrymmet.

– Till och med hunden Karo lär göra tassens upp för utrymme och komfort.

– Jag nominerar Volkswagen ID.3, skriver Robert Collin på Aftonbladet. Bilen är rymlig, trevlig att köra och trots allt relativt ”ekonomisk” att köpa.

Stefan Nilsson, frilansjournalist lägger sin

röst på Toyota RAV4 PHEV.

– Den är rymlig, har bra dragkapacitet, seriös fyrhjulsdrevning och är krocksäker.

Precis som tidigare år, valde Motorföraren ut sina kandidater och finalist före några andra i juryn. Anledningen är att undvika en jävsituation.

I år valde Motorföraren finalisten Toyota RAV4 PHEV, som slutligen kom på en delad andraplats.

VINNAREN, SKODA SUPERB i laddhybridutförande, har en 1,4-liters bensinmotor som tillsammans med elmotorn ger en systemeffekt om 218 hästkrafter. Räckvidden på enbart el anges till 54 kilometer, vilket räcker för de flesta vardagskörningar. Den deklarerade förbrukningen vid blandad körning ligger på 1,5–1,6 l/100 km enligt WLTP

Ett rymligt bagageutrymme om 510 liter borgar för att även barnens hockeytrunkar kommer med och säkerheten är hög där autobroms naturligtvis är standard. Skoda Superb har även fem stjärnor i EuroNCAP:s krocktester.

MIKAEL LINDBERG

Tio motorjournalister i juryn utser vinnaren

Alrik Söderlind, Auto Motor & Sport:
TOYOTA RAV4 PHEV

Extremt förnuftig och rymlig familjebil med lång äkta räckvidd på el. Priset är högt men totalt sett blir det ett bekymmersfritt och prisvärt bilägande i tiden.

Mikael Stjerna, Teknikens Värld:
VOLKSWAGEN ID.3

Volkswagen ID.3 är mitt val. Fortfarande krävs laddmöjlighet. Vissa körprofiler utesluter också elbilar. Men med lågt leasingpris och låga driftskostnader är ID.3 ett realistiskt, mil-

jövänligt alternativ med acceptabel räckvidd och snabbladdningskapacitet.

Anders Helgesson, Vi Bilägare:
SKODA SUPERB iV PHEV

Stor bil som passar alla familjens åldersgrupper från bakåtvänt barn, gänglig tonåring till mormor och farfar. Till och med hunden Karo lär göra tassens upp för utrymme och komfort.

Elektroniskt kontrollerad fjädring ger fin komfort, drivlinan har mer än tillräckliga prestanda och en helhetsekonomi som – trots högt inköpspris – får ses som acceptabel även för privatpersoner. Med ett körmönster som passar hybridtekniken kan driftskostnaden hålla småbilsklass. Körkänslan är inte lika trevligt alert som kusin Passat. Sittpositionen är högre och bilen känns lite otyplig på ett sätt Passat

”Vi på Skoda är otroligt glada över denna fina utmärkelse. Konkurrenten i den här klassen är tuff och vi är stolta över att vår rymliga laddhybrid Superb iV nu tagit hem förstaplatsen.”

VERONICA NILSSON,
press- och sponsransvarig,
Skoda Sverige

FAKTA

ÅRETS FAMILJEBIL – HELA LISTAN

1996:	Skoda Octavia
1997:	Renault Kangoo
1998:	Ford Focus
1999:	Opel Zafira
2000:	Opel Agila och Suzuki Wagon R+
2001:	Peugeot 307
2002:	Mazda6
2003:	Opel Meriva
2004:	Toyota Corolla Verso
2005:	Renault Modus
2006:	Skoda Roomster
2007:	Kia Cee'd
2008:	Peugeot 308 SW
2009:	Toyota Verso
2010:	Opel Meriva
2011:	Ford Focus
2012:	Ford B-Max och Opel Zafira Tourer
2013:	Skoda Octavia Combi
2014:	Volkswagen Passat
2015:	Volkswagen Touran
2016:	Volvo V90
2017:	Skoda Karoq
2018:	Kia Niro EV (e-Niro)
2019:	Toyota Corolla Touring Sports

inte gör. Utan direkt jämförelse lär man inte reflektera över detta och istället trivas med den modernt avspända storbilsupplevelsen.

Robert Collin, Aftonbladet Bil:
VOLKSWAGEN ID.3

Årets familjebil ska vara ett bra miljöval, praktisk och säker. Men dessutom ”ekonomisk”.

Av de bilar som jag själv varit med att nominera är ingen ekonomisk på något enda sätt.

Laddhybriden Toyota RAV4 är orimligt dyr. Elbilen VW ID3 ännu dyrare. Och Volvo XC40 Recharge ännu mycket dyrare. Att köpa privat, alltså. För den som kör bilarna som förmånsbil gör skattereglerna det betydligt mer förmånligt, ”ekonomiskt”.

Men Årets familjebil är inte Årets tjänstebil. Så varför ger jag ändå de här bilarna mitt beröm? För att det inte finns några nya diesel- eller bensinbilar som sticker ut.

Tillverkarna fogar sig efter tidsandan och utvecklar bara elbilar och laddhybrider. I och för sig allt bättre, men fortfarande på tok för dyra för vanligt folk. Och med olösta problem som att råvaran grävs upp av barnarbetare i Kongo. Fast mineralerna finns så nära som här hemma i Sverige. Och att bilarna när de brinner både är svåra och farliga att släcka. Så med fingrarna i kors och en extra brasklapp väljer jag VW ID.3 som ändå är den bästa el-bilen jag kört hittills. Chassit är optimerat (inte konverterat) för eldrift. Bilen är rymlig, trevlig att köra och trots allt relativt ”ekonomisk” att köpa.

Fortsättning på
nästa sida

**2020: Skoda
Superb iV PHEV**

FOTO: STEFAN NILSSON

Håkan Nilsson, Dagens PS:
SKODA SUPERB iV PHEV

Det råder ingen som helst tvekan om att Skoda Superb iV är Volkswagen-koncernens bästa plug-in hybrid hittills. Det beror inte så mycket på den utmärkta drivlinan som utgörs av en snål 1,4-liters bensinmotor i kombination med en elmotor som hämtar sin kraft från ett 13 kWh batteri som levererar 218 hk, utan mer på helheten. Skoda Superb Combi iV är en komplett bil med en genomgående hög kvalitet och härlig komfort i ett av de största innerutrymmen som erbjuds på dagens marknad. Skoda Superb Combi iV representerar trygga köregenskaper i kombination med en hög säkerhet för samtliga passagerare. Det är dessutom en ytterst genomtänkt bil fylld med smarta detaljer med syftet att göra vardagen lättare för ägaren. Pris-bilden och de låga ägarkostnaderna gör modellen till en av de mest prisvärda på den svenska marknaden.

De senaste åren har Skoda Superb tillhört de mer prisvärda familjebilarna på marknaden. Få bilar kan uppvisa samma imponerande kombination av utrymme och komfort som just Skoda Superb och detta till en kostnad som understiger VW koncernens storsäljare Passat.

Med samma drivlinor och säkerhetssystem samt Skodas smarta lösningar för att göra vardagen lättare, är valet av årets familjebil en lätt uppgift när man nu lanserar laddhybriden Skoda Superb iV och därmed tar steget in i den elektrifierade världen med låga utsläpp och ännu lägre förbrukning.

Mikael Lindberg, Motorföaren:
TOYOTA RAV4 PHEV

Mitt val blir i år Toyota. En bil är ett multiverktyg som ska klara allt från att hämta barnen från dagis till att klara semesterresan. Skoda Superb iV PHEV är närmast en perfekt utmanare för kriterierna till Årets familjebil, men som boende på "landet", vet jag sedan många år att en fyrhjulsdriven bil får mig att komma fram – även när plogbilen

är sen. Just allhjulsdrieten är ett därmed oslagbart hjälpmedel för de som behöver ta sig fram när Kung Bore slår, och Skodan saknar fyrhjulsdrivning i sitt PHEV-utförande.

Så, fyrhjulsdrivning för dåligt/vintrigt väder, 520 liter bagagevolym och upp till 75 kilometer räckvidd på el, får mig att välja Toyota RAV4 PHEV.

Stefan Nilsson, frilansjournalist:
TOYOTA RAV4 PHEV

Toyota RAV4 laddhybrid är den mest kompletta bilen på marknaden idag. Bra prestanda och så lång räckvidd på el att den klarar både skol-/dagiskörningar, stormarknadskörning och kompishämtning på en laddning. Den är rymlig, har bra dragkapacitet, seriös fyrhjulsdrivning och är krocksäker. Kort sagt en elbil i vardagen, säker vinterbil och en arbetshäst när det behövs. Dessutom är Toyotas hybriddrivlina bevisat driftsäker och snål med bensindropparna, vilket borgar för ett högt andrahandsvärde.

Jan-Erik Berggren, Expressen:
SKODA SUPERB iV PHEV

I väntan på att bilverkarna ska bota vissa barnsjukdomar, värst är svårkurerade mjukvaruproblem, och pressat priserna till familjevänliga nivåer är laddhybriden det bästa valet för den svenska familjen.

När den också kan kombineras med bästa möjliga utrymme i baksätet och ett lika generöst lastutrymme är Skoda Superb iV årets bästa familjebilsköp. Skoda har byggt bort sin gamla tröga styrning och känns numera lika lätt i ratten som syskonen i VW-familjen. Skoda har också vässat sin interiör och gränssnittet till föraren och har i mitt tycke i dag den bästa kombinationen av knappar och bildskärmar inom VW-koncernen, inte minst de snygga snurrvreden på ratten bidrar till det Skoda framför allt står för: smart funktionalitet. Superb iV är inte någon speciellt billig laddhybrid, en Volvo V90 T6 Recharge är till och med billigare, men förmånsvär-

det är lågt och Skoda Superb vinner plånbokskampen mot i princip alla andra tillverkare.

Mia Litström, Cars & Watches for Ladies:
VOLKSWAGEN ID.3

Jag tycker att Volkswagen visar ett härligt nytänk med nya ID.3, de har vågat göra något helt nytt. Det är en elbil med modern design både exteriört och interiört som gör att bilen sticker ut på ett roligt sätt men utan att bli alltför futuristisk. ID.3 är perfekt för familjen som önskar det senaste inom teknik i lagom format och som inte är för avancerat, den har en fin balans mellan det traditionella och det nya. Dessutom lämpar den sig för familjen som inte vill köra runt med för mycket utrymme vardagsmässigt.

Trots det kompakta formatet är den rymlig och man sitter också bekvämt i baksätet. Jag är positivt svag för den vita ratten, den detaljen fångande mitt intresse, sen är det inte alla gånger praktiskt med vitt men det är vackert för ögat.

Att modellen kommer erbjudas med tre olika storlekar av batteri gör att kunden själv kan välja vilken räckvidd de önskar och på så sätt också kan styra sin prisbild av bilen. Positivt är att Volkswagen har strävat efter att hålla produktionen av bilen med så låg klimatpåverkan som möjligt. Den har fem stjärnor i EuroNCAP och den har också den nya mittmonterade krockskuden.

Johannes Gardelöf, CNP – Car News & Pictures:
SKODA SUPERB iV PHEV

Skoda Superb Combi PHEV lever verkligen upp till epitetet "familjebil". Tjecken har ett baksäte med limousinekänsla och bagaget rymmer hela 510 liter. Finalisten är förvisso laddhybridversionen, vilket gör att priset åker upp i högsta laget. Skoda Superb Combi finns dock med andra motoralternativ som passar barnfamiljers plånböcker bättre. Annars håller sig storkombin till alla riktlinjer som vi i juryn ska förhålla oss till. Skodan är helt enkelt en "superb" familjebil.

TRICO®

bring on the rain.

Säker sikt med TRICO®

TRICO torkarblad låter dig fokusera på det som är viktigast – dig och dina passagerares säkerhet. TRICO® är konstruerade för att prestera under de mest extrema väderförhållanden.

TRICO har tillverkat torkarblad av högsta kvalitet sedan 1917 och är idag världens ledande tillverkare.

TRICO®
seeing you through

Många olyckor med omtvistat for

Statistiken talar sitt tydliga språk om elsparkcyklar som ett olycksdrabbat fordon. De flesta olyckorna sker på kvällar och helger visar en ny studie från Folksam. Få elsparkcykelåkare bär hjälm och hela 37 procent av olyckorna är alkoholrelaterade.

UNDER 2019 SKADADES 150 personer allvarligt i olyckor med elsparkcyklar, eller elscootrar som de också kallas, enligt Trafikverket. Nästan 500 elsparkolyckor inträffade mellan januari och oktober 2019. Det visar en olycksstudie från Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI).

Försäkringsbolaget Folksam har studerat inrapporterade skador under 2019 samt under våren 2020 som har en koppling till elscooterolyckor. Skadorna har antingen registrerats hos akutsjukvården, eller direkt till Folksam.

ANDELEN ELSPARKCYKLISTER som råkar ut för olyckor är betydligt högre än för andra trafikant. Elscooterförare stod då för 14 procent av de inrapporterade skadorna till akutsjukhusen 2019, visar data från olycksdatabasen Strada.

– Om man tar Stockholm som exempel, där har antalet elscootrar ökat enormt sedan 2019. Fordonet är ett nytt fenomen som vi inte har sett förut, säger Helena Stigson, trafik säkerhetsforskare vid Folksam.

– Frågan är om elsparkcykeln alltid kommer att vara mycket olycksdrabbad eller om det är för att det är ett nytt fordon.

Både nationellt och internationellt är forskare och sjukvård eniga om att det sker

TRAFIKFARA. Felparke-
rade och omkullvälta
elsparkcyklar är en
fara för andra trafi-
kanter och orsakar
olyckor.

FOTO: GAMMA-MAN/
MOSTPHOTOS

en högre andel olyckor med elsparkcykel, än med exempelvis cykel.

83 procent av olyckorna i Folsams studie var singelolyckor. 57 procent av de som skadades var män, och snittåldern var 30 år.

– Olyckor med elsparkcykelolyckor liknar cykelolyckor på det sättet att olyckorna

ofta sker till följd av brister i infrastrukturen, som brister i underlaget, exempelvis gropar, grus eller halka, förklarar Helena Stigson.

83 PROCENT AV OLYCKORNA är singelolyckor, men i tretton procent av fallen skadades en annan trafikant antingen av att en elspark-

Palmenco

Trandaredsgatan 1B, 507 62 Borås • 010-13 99 100 • info@palmenco.se

www.palmenco.se

Vi stödjer MHFs arbete för en drogfri trafikmiljö

Fordon – nu utreds elsparkcyklarna

cyklist körde på dem, eller av elsparkcyklar som låg i vägen och därmed orsakade en olycka. 40 procent av elscootrararna uppskattas vara felparkerade. Folksam anser att uthyrarna behöver ta ett större ansvar för hur deras fordon parkeras.

– MHF har blivit kontaktade av Synskadades Riksförbund. Förbundet ser felparkerade elsparkcyklar som ett problem för sina medlemmar, som i flera fall har råkat ut för skador på grund av felparkerade fordon, berättar MHF:s trafiksäkerhetschef Lars Olov Sjöström.

En del av singelolyckorna med elsparkcykel har skett för att föraren använt fordonet till lek och inte insett riskerna med att köra elscooter, visar Folksam studie.

– Många av olyckorna sker nattetid och under helger, säger Helena Stigson.

– Många andra studier visar också att en hög andel av att de som är inblandade i elsparkcykelolyckor är alkoholpåverkade. Det ligger på 37 procent.

DET ÄR FRAMFÖR ALLT huvudskador som uppstår vid elscooterolyckor, 44 procent av de inrapporterade skadorna var huvudskador. En stor del av huvudskadorna är ansiktsskador.

– Det är ytterst få som säger att de burit hjälm vid olyckstillfället, bara 13 procent, säger Helena Stigson.

– Här kan uthyrarna ta sitt ansvar och ställa hjälmkrav på användarna, kanske hyra ut en hjälm tillsammans med elsparkcykeln.

Uthyrarna har lyssnat på en del av de förslag som har kommit på hur man kan göra elscootrararna säkrare. Uthyrningsföretaget Voi har exempelvis bytt ut sina fordon till elsparkcyklar med större hjul och ett stabilare parkeringsstöd.

Under hösten har Voi infört ett reaktionstest i sin app, som kan ses som en typ av

Helena Stigson är trafiksäkerhetsforskare på Folksam.

Lars Olov Sjöström är MHF:s trafiksäkerhetschef.

nykterhetstest, som användarna måste klara av för att få hyra elsparkcykeln nattetid.

– Den som hyr ut elsparkcyklar har ett ansvar för att göra resan så säker som möjligt, säger Stigson.

I sin rapport har Folksam listat några rekommendationer som skulle kunna minska antalet olyckor med elsparkcyklar. Eftersom nära hälften av olyckorna inträffade nattetid och under helger, så skulle man kunna begränsa under vilka tider på dygnet det går att hyra elscootrar. Andra förslag är att begränsa hastigheten vissa tider på dygnet samt detektera om fordonet framförs av en alkohol- eller drogpåverkad person.

– Alla rekommendationerna är bra. Som ett tillägg, ser MHF gärna att elsparkcyklarna skulle omfattas av fjärde paragrafen i trafikbrottslagen, som gäller om motorfordon och rattfylleribrott, konstaterar Lars Olov Sjöström, trafiksäkerhetschef för MHF.

FÖR ATT EN PERSON SKA kunna dömas för rattfylleri på elsparkcykel, måste fordonet definieras som ett motorfordon. I nuläget har inte elsparkcykeln någon tydlig fordondefinition, utan klassas som cykel (förutsatt att fordonet har en maxhastighet på 20 km/tim och maxeffekt på 250 W).

Regeringen gav 2019 Transportstyrelsen i uppdrag att utreda behovet av förenklade regler för eldrivna enpersonsfordon, som exempelvis elsparkcyklar och elcyklar. Ut-

redningen ska vara klar 1 mars 2021.

– Det behövs en tydlig fordondefinition för elsparkcyklar och liknande färdmedel. Det behövs för att veta vilka regler som ska gälla i trafiken och vilket ansvar användaren har, säger Lars Olov Sjöström.

– Annars finns risken att användaren uppfattar sig som en ”elektrifierad fotgängare” som kan använda trafiken som en lekplats.

Ett enhetligt regelverk för elsparkcyklar behövs, där det klargörs vilket ansvar kommuner och uthyrare har, anser han.

– Utredningen borde ta ställning till ett hjälmkrav eller en hjälmag för alla de här typerna av eldrivna färdmedel, säger Sjöström.

– Särskilt med tanke på att aktuella studier visar att det är vanligt med huvudskador i samband med singelolyckor för elscootrar.

I SLUTET AV OKTOBER rapporterade Kristianstadsbladet att polisen larmats till en olycka i Kristianstad. En man i 40-årsåldern hade kört omkull på elscootern och förts till sjukhus. Mannen misstänktes ha kört alkoholpåverkad.

– Media rapporterar regelbundet om personer som stoppats på elsparkcykel synbart påverkade av alkohol eller droger, berättar Lars Olov Sjöström.

– Idag verkar det finnas en viss osäkerhet när det gäller hur polisen ska agera i sådana situationer.

Elsparkcyklar befinner sig i nuläget i en gråzon.

– För det finns inte några promillegränser för rattfylleri när det gäller fordon som räknas som cykel eller för oklassade fordon, förklarar Sjöström.

– Det krävs väldigt tydliga tecken på onykterhet och att föraren är en trafikfara, för att polisen ska kunna agera.

MARI HAGLUND

”Det är ytterst få som säger att de burit hjälm vid olyckstillfället.”

Helena Stigson, trafiksäkerhetsforskare, Folksam

Gör snabbt om din pick-up till husbil under 30 minuter

www.skarosser.se

0942-512-90

UPPLYSER OM RISKER. Ung i trafikken och uthyrningsföretaget Voi lät vid ett event besökarna testa att köra elsparkcykel med promilleglasögon för att visa på riskerna med att köra onykter. Ung i trafikkens Henrik Pettersen Sundby och Stig Eid Sandstad samt representanter från Voi.

FOTO: UNG I TRAFIKKEN

Ung i trafikken riskerna med fy

Elsparkcykeln är ett olycksdrabbat fordon även i Norge. Norska ungdomsorganisationen Ung i trafikken låter folk testa att köra elsparkcykel med promilleglasögon för att visa på riskerna med att köra onykter.

MA RUSFRI TRAFIKK är MHF:s norska systemorganisation. MA:s ungdomsorganisation heter Ung i trafikken.

Under perioden april till augusti i år skadades 729 personer i olyckor med elsparkcyklar i Oslo. 41 procent av olyckorna är alkohol- eller drogrelaterade.

– Problemet med att människor kör alkohol- och drogpåverkade på elsparkcykel är enormt, säger Henrik Pettersen Sundby, kommunikationsrådgivare för Ung i trafikken.

– Det visar att norska politiker måste ta tag i problemet och införa strängare regler som stoppar rattfyllerikörning på elscooter.

TRIBORON®

The way of reducing CO₂ footprint now!

upplyser normmän om allrekörning på elsparkcykel

I dag finns det ingen lag i Norge som förbjuder rattfylleri på elsparkcykel.

– Det är skrämmande, säger han.

Ung i trafikken och uthyrningsföretaget Voi genomförde ett evenemang under hösten där besökarna fick prova att köra elsparkcykel och samtidigt bära promilleglasögon. Promilleglasögonen ger en känsla av hur det kan vara att vara alkohol- eller drogpåverkad.

– Vi vill göra allmänheten medvetna om hur farligt det är att köra elsparkcykel när man har druckit alkohol eller tagit droger, berättar Henrik Pettersen Sundby.

800 BESÖKARE PROVADE att åka elsparkcykel med promilleglasögon.

– Vi är mycket nöjda med evenemanget. Vi tror och hoppas att det leder till att färre kommer köra påverkad på elscoter.

Vad tror Ung i trafikken man kan göra

för att förebygga att människor kör elsparkcykel när de har druckit alkohol eller tagit droger?

– Man måste skapa medvetenhet kring problemet – genom media, sociala medier och evenemang, som vi gjorde tillsammans med Voi. På det sättet gör man allmänheten medvetna om farorna med rattfylleri, säger Henrik Pettersen Sundby.

Vad har norska myndigheter gjort för att förebygga att det sker olyckor med elsparkcykel?

– Tyvärr nästan ingenting. Vi är besvikna över att politikerna inte bryr sig om problemet. Men 2021 kommer nya regler att vara på plats, säger han.

– Vi kommer att föreslå att det införs en promillegrens på 0,2 för rattfylleri på elsparkcykel (samma rattfyllerigräns som för motorfordon i Norge).

MARI HAGLUND

FOTO: UNG I TRAFIKKEN

POPULÄRT. 800 besökare provade på att åka elsparkcykel med promilleglasögon. Eventet väckte mycket uppmärksamhet i norska medier.

alcoSense

Testad av MHF Test Lab år 2019 och uppfyller kraven i EN 50436-2:2008
Testad av MHF Test Lab år 2019 och uppfyller kraven i SS-EN 16280:2012

www.alcosense.se

MHF:s första digitala förb

Den 12 oktober hölls MHF:s första digitala förbundsmöte. 48 ombud hade kopplat upp sig.

– Det är ett historiskt förbundsmöte, det är första gången vi möts digitalt, sa MHF:s förbundsordförande Maria Bergström.

PANDEMIN GJORDE ATT MHF:s förbundsmöte den 12 oktober blev unikt i sitt slag.

– Det är ett historiskt förbundsmöte, det är första gången vi möts digitalt, inledde Maria Bergström.

Det var också första gången som infrastrukturminister Tomas Eneroth medverkade på förbundsmötet.

– Jag vill tacka er MHF:are för ert engagemang för trafiksäkerheten. Ni är med och gör skillnad, sa Eneroth.

ATT ÖKA KONTROLLERNA av yrkestrafiken är ett prioriterat område framhöll han.

– Vi har en utredning som undersöker hur vi kan öka kontrollerna av yrkestrafiken, berättade Tomas Eneroth.

– I det uppdraget ingår också att utreda om polisen ska få utföra rutinmässiga drogtestar i trafiken.

Mötesordförande Kjell-Ove Oscarsson ledde förhandlingarna.

NÅGRA AV FÖRBUNDSMÖTETS beslut:

• Förbundsmötet beslutade 2019 om en ny modell för hur verksamhetsstödet ska fördelas till regionerna. Verksamhetsstödet består av olika delar som avgör hur stort bidrag respektive region tilldelas. Vissa delar av verksamhetsstödet fördelas till regionerna utifrån storlekskriterier, utåtriktade aktiviteter och medlemsvärning.

– Verksamhetsstöd och projektbidrag för 2021 är 3,1 miljoner kronor. Förbundsmö-

HISTORISKT. Den 12 oktober hölls MHF:s första digitala förbundsmöte. 48 ombud hade kopplat upp sig.

NYVALD. Krister Haglund valdes in som ny ledamot i förbundsstyrelsen.

FOTO: EMMA STÅLBERG & MARI HAGLUND

tet beslutade att regionerna för år 2021 får 30 procent av de från regionens medlemmar inbetalda medlemsavgifterna.

• MHF:s medlemsavgift höjs till 285 kronor från 2021 (tidigare 270 kronor). Avgiften för nya medlemmar är 195 kronor.

• MHF har som mål att värva 900 nya medlemmar under nästa år. Medlemsvärningsstödet till regionerna ska inspirera till medlemsvärning.

• Varje MHF-region ska under 2021 vid minst ett tillfälle få besök av alkobombussen (som fungerar som en mobil nykterhets- och fordonskontroll).

• Efter en motion från MHF Ljungby beslutade förbundsmötet att antalet ledamöter i en regionstyrelse ska vara minst fem leda-

möter (tidigare sju). Bakgrunden är att det kan vara svårt att hitta folk som ställer upp på att sitta i styrelser.

I RAMBUDGETEN FÖR MHF 2021 beslutades om en besparing på 1 miljon kronor. Det innebär bland annat:

• MHF:s vd-tjänst minskas från 100 till 80 procent.

• Motorföraren kommer ges ut i sju utgåvor istället för åtta.

• Att bidraget till regionerna sänks med 300 000 kronor 2021.

• Fler möten kommer hållas digitalt.

André Hällsten, Ulrik Larsson och Göran Roxhav omvaldes till förbundsstyrelsen på två år. Krister Haglund valdes in som ny

Hur tyckte du att det fungerade med ett digitalt årsmöte?

3 röster om förbundsmötet

AKSEL KOPS,
MHF Skåne:

– Det mesta funkade bra. På vissa håll var det lite problem med uppkopplingen. Man saknade gemenskapen som blir när man träffas fysiskt, men överlag var det fint.

GUNNAR WÄRMEDAL,
MHF Bergslagen:

– Med tanke på att det var första gången, tycker jag att det fungerade över förväntan. Till en annan gång kan man kanske förfina det. När det var omröstning var det inte alltid så tydligt vad resultatet blev.

undsmöte

SKÄRMMÖTE. MHF:s förbundsordförande Maria Bergström.

RÖSTRÄKNARE. Carina Carlsson och Lena Mörk på MHF-kansliet räknade röster vid det digitala förbundsmötet och hjälpte ombuden.

MÖTESORDFÖRANDE. Kjell-Ove Oscarsson ledde förhandlingarna på förbundsmötet.

KANSLIET. Den 12 oktober hölls MHF:s första digitala förbundsmöte. Camilla Spennare, Mari Haglund och Pia Pålsson på MHF-kansliet.

ledamot. Folke Ringberg valdes in på ett år som fyllnadsval.

FÖRBUNDSMÖTET ANTOG ett nytt handlingsprogram för MHF. Det har gått tio år sedan det gamla handlingsprogrammet skrevs. MHF:s trafiksäkerhetschef Lars Olov Sjöström har arbetat med programmet.

– MHF:s handlingsprogram är ett tydliggörande av MHF:s ideologi och inriktning i olika frågor, berättar han.

– Ett exempel är att vi vill att sjöfyllerilagen skärps och även omfattar mindre båtar och vattenskotrar.

MHF:S STÄLLNINGSTAGANDE i miljöfrågor har uppdaterats i det nya programmet. En annan nyhet är att MHF:s engagemang i konsumentfrågor har tydliggjorts.

– På senare år har vi blivit mer engagerade i standardisering av utrustning för alkohol- och drogdetektering, säger Lars Olov Sjöström.

– MHF sitter sedan många år i Allmänna reklamationsnämnden (ARN).

Har några av målen i MHF:s gamla handlingsprogram uppnåtts?

– En hel del av det vi har arbetat för har gett konkreta resultat. MHF har jobbat mycket för att det ska införas alkohol-, berättar Lars Olov Sjöström.

– Det har bland annat lett till ett EU-direktiv om att det ska gå att installera alkohol i alla nya bilar eller vara möjligt att efterinstallera.

ETT ANNAT EXEMPEL ÄR en effektivare rehabilitering av dömda rattfyllerister som MHF har arbetat för.

– Där kan vi konstatera att frivården har utvecklat bättre program än för tio år sedan, säger han.

MARI HAGLUND

PER-OLOV TÖRNKVIST, MHF Mitt:

– Bra tycker jag. Det var också jättebra att man kunde koppla upp sig på testmöten innan, så att man visste hur det skulle fungera när det väl var skarpt läge.

Vi bevarar bilar till eftervärlden

Svenska Volvo Amazonklubben är en ideell förening med strax över 2 700 medlemmar utspridda över hela Sverige och delar av världen.

Syftet är att utan ekonomisk vinning bevara Volvo Amazon bilar till eftervärlden, såsom en del av vår historia och kultur.

Klubben bildades 1980 samma år kom första numret av Amazonbladet ut, den tidning som ges ut till medlemmar med minst fyra år per år.

Vi vill att alla bil- och motorintresserade ska få chansen att åka på träffar och lära känna andra likasinnade. Komma i kontakt med andra Amazonfantaster och diskutera allt mellan himmel och jord.

Vill du bli medlem så gå in på amazonklubben.se och anmäl dig.

Välj trygghet för dig och din bil

Vänd dig till ett MRF-företag om du vill känna dig tryggare, på plats eller online. Hos oss får du den omfattande MRF-garantin och när du servar eller reparerar din bil får du MRFs reparationsvillkor, garantier och alla jobb fackmannamässigt utförda. Kolla på vår webb var du hittar närmaste MRF-företag.

www.mrf.se/privatperson

I trygga händer

Nya regionordföranden i n

Den här hösten har två regioner valt nya ordföranden. Motorföraren ringde upp dem för att höra lite mer om vilka de är och vad de har för planer i sin nya roll.

NY NORRORDFÖRANDE. Ola Berglund, 63, är nyvald regionordförande för MHF Norr.

Norr – ny ordförande med stort e

Ola Berglund är ny regionordförande för MHF Norr. Han har haft ett långt engagemang i nykterhetsrörelsen. En lag som kriminaliserar eftersupning är en av de frågor Ola Berglund hoppas att MHF kan driva igenom.

Ola Berglund bor i Burträsk som ligger i Skellefteå kommun.

Berätta lite om dig själv?

– Jag är 63 år, gift och har två utflugna vuxna barn och ett barnbarn, berättar Ola.

– Under många år har jag varit engagerad inom nykterhetsrörelsen. Jag är medlem i MHF, IOGT-NTO och Tempel Riddare Orden.

Ola Berglund har arbetat på nykterhetsrörelsens studieförbund NBV.

– Nykterhetsfrågor är det som ligger mig starkast om hjärtat, säger han.

Har du fler intressen än ditt föreningsengagemang?

– Jag dansar folkdans i Guldstalaget. Namnet kommer av att Skellefteå kallas för Guldstaden, berättar Ola.

– Jag tycker mycket om att dansa folkdans. Men det är lite uppehåll på den punkten nu under pandemin.

Ola Berglund har varit medlem i MHF sedan 1991.

– Jag har inte varit särskilt aktiv i MHF-sammanhang tidigare.

Skåne – ny ordförande med djupa rötter i MHF-rörelsen

Roger Nilsson är nyvald regionordförande för MHF Skåne.

– Det ska bli spännande, säger han om sitt nya uppdrag.

Roger Nilsson bor i Tyringe i Hässleholms kommun.

Berätta lite om dig själv?

– Jag är 42 år och bor med fru och två barn i Tyringe, berättar Roger. Jag arbetar inom bygg- och anläggningsbranschen.

Roger Nilsson har varit medlem i MHF sedan 1985.

Hur kommer det sig att du blev engagerad i MHF?

– Man kan säga att jag är född in i organisationen. Mamma och pappa har varit aktiva i MHF och MHF-Ungdom, jag har varit med sedan barnsben.

Det började med att Roger fick följa med på kongresser och läger som liten.

– Det var kul. När man blev lite äldre började man förstå hur viktiga MHF:s frågor är. Det är intresse som har växt med tiden.

– Jag brinner för trafiksäkerhet och att kunna påverka människors beteende i trafiken, exempelvis när det gäller alkohol och droger kopplat till trafik.

Har du fler intressen än ditt föreningsengagemang?

– Jag håller på mycket med dans – bugg, foxtrot och gammeldans.

Tyvär är det lite svårt i coronatider, berättar Roger.

– Jag är hjälpledare i dans och har tävlat i bugg.

Hur ser du på ditt nya uppdrag som regionordförande för MHF Skåne?

– Det ska bli spännande och kul att se hur det fungerar. Jag blev tillfrågad redan 2019, men då kändes det fel att hoppa in som ordförande direkt. Därför satt jag med som ledamot i regionstyrelsen i ett år först.

MHF Skåne försöker att få nya medlemmar och fler funktionärer som vill vara aktiva och engagera sig i styrelser och arbeta ute på MHF-aktiviteter.

– Vi kämpar med att värva nya medlemmar och att få fler som vill engagera sig och vara aktiva. Där har vi samma problem som andra regioner, med färre medlemmar och avdelningar som läggs ned, konstaterar Roger.

– Jag och Philip Knutsson förnygrade regionstyrelsen med säkert 30 år. Han är 23 år. Han valdes in som vice ordförande i år.

Hur har det gått att genomföra MHF-aktiviteter under 2020 med tanke på pandemin?

– Det har inte blivit många aktiviteter under pandemin. Vi har varit ute i en del sammanhang och försökt värva lite. Nu siktar vi på 2021.

MARI HAGLUND

ord och syd

Engagemang i nykterhetsrörelsen

Men jag varit stöttande MHF-medlem under många år, säger han.

Hur ser du på ditt nya uppdrag som regionordförande för MHF Norr?

– Det är ett stort förtroende, det känns spännande, säger Ola.
– Förhoppningsvis kommer jag inte göra medlemmarna eller valberedningen besvikna, jag ska göra så gott jag kan. Givetvis med bra hjälp från styrelsen, där har jag ett gott stöd.

Pandemin ger ändrade förutsättningar för att utföra föreningsarbetet konstaterar han, med digitala möten med mera.

– I år är det ingen som kan säga: ”Så här har vi alltid gjort.” Det är en helt ny situation i samband med covid-19.

EN TRAFIKNYKTERHETSFRÅGA som Ola Berglund anser är viktig, är att det införs en lag som kriminaliserar eftersupning. Eftersupning innebär att en person som stoppas av polisen misstänkt för rattfylleri, hävdar att den druckit alkohol efter färden eller trafikolyckan.

– Det är dags att regeringen kriminaliserar eftersupning. När det gäller en eftersupningslag är Norge ett föredöme, säger Ola.

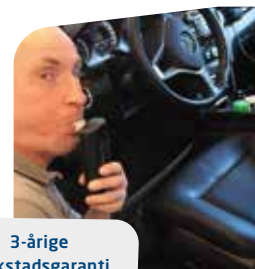
Norge har haft en lag mot eftersupning i 50 år. MHF vill se en liknande lag i Sverige, med ett förbud mot att dricka alkohol under sex timmar efter en trafikolycka. Syftet är att stoppa kryphålet i lagen, där rattfyllerister kan hävda att de har druckit alkohol efter en olycka.

MARI HAGLUND

NY SKÅNE-ORDFÖRANDE. Roger Nilsson, 42, är nyvald regionordförande för MHF Skåne.

Se hur vi sätter din elektroneffektivitet i högsätet på: nordicautoel.se

3-årig verkstadsgaranti

Verkstäder finns i Stockholm, Södertälje, Göteborg samt Malmö.

Alkolås? - Absolut!

Nordic Auto El säljer, monterar och ger service till godkända alkolås för både yrkestrafikanter och privatbilister.

- Alkolås
- Taxametrar
- Fleet Management
- Körjournaler
- Billarm
- Belysning
- Bränsle- och elvärmare
- Dragkrokar.

Vi erbjuder effektiva och kundanpassade tekniska lösningar i alla fordon.

NORDIC
AUTO EL

Vägögatan 8 - 164 40 KISTA - Tel.: 08 35 00 99

YOU'REX®
BILELEKTRISKA RESERVDELAR

Yourex marknadsför det mesta inom bilelektriska reservdelar, A/C, Broms och andra reservdelar för Bilar, Lastbilar, Traktorer/Entreprenad, MC/ATV och Marin mm.

SE VÅR WEBSHOP www.yourex.se för mer artikelinformation

<p>90-180-4907 Generator 12V-150A 1797:- Passar: Ford EU, Volvo – flera modeller</p>	<p>91-600-1666 Startmotor 12V-1.4kW 897:- Passar: Volvo – flera modeller</p>	<p>90-600-5150 Generator 12V-150A 2472:- Passar: Volvo C30, S40 & V50 – flera modeller</p>
<p>85-860-0066 Torkarblad & Arm, Bakruta 99:- Passar: Volvo XC60 modeller</p>	<p>85-860-0070 Torkarblad & Arm, Bakruta 164:- Passar: Volvo – flera modeller</p>	<p>85-860-0252 Torkarblad & Arm, Bakruta 133:- Passar: VW – flera modeller</p>
<p>BM-2 Batteritestare 12V 425:- 12V, 100 Amp max test. Digital typ. B110 x L300mm</p>	<p>85-300-3050 Batterikontakt 50A 43:- Passar: El-Truckar m.m. Ersätter Andersson typ</p>	<p>85-504-0920 Varningsspuck Osram LED 189:- Magnetfäste, Gul, 3 driftlägen, 6000K UD 110mm, H 42mm</p>
<p>85-500-0525 Extraljus LED 30W 470:- 12V/24V, High beam, 6000K UD 7" - UD176mm, D98mm</p>	<p>85-500-0678 Arbetslampa LED 27W 166:- 12V/24V, Flod 60°, 6000K, 1620 lumens, 109x109x45mm</p>	<p>85-500-0748 Arbetslampa LED 27W 155:- 12V/24V, Flod, 6500K, 1400 lumens 116x52mm, DT-Kontakt set 2pol ingår</p>

Tel 08-735 81 60 www.yourex.se helpdesk@yourex.se

FOTO: THOMAS MÖLLER/MOSTPHOTOS

NYKTERHETSKONTROLL. I dagens läge får inte den svenska polisen göra rutinmässiga drogtestester.

FOTO: UTRYKNINGSPOLITIET

NORSKT DROGTEST. Den norska polisen använder drogtestinstrument i trafiken. MHF medverkar i en utredning som undersöker om den svenska polisen också ska få använda drogtestinstrument i trafiken.

PUPILLOMETER. Den svenska polisens enda sätt att i nuläget undersöka en misstänkt drograttfyllerist.

Regeringen anlitar MHF i utredning

En utredning undersöker om polisen ska få göra rutinmässiga drogtestester i trafiken. MHF sitter med i en referensgrupp som under november ska delta i en hearing om utredningen.

EN UTREDNING HÅLLER PÅ att se över hur kontrollerna av yrkestrafiken fungerar. Utredningen ska även undersöka förutsättningarna för att införa trafiksäkerhetskontrollanter.

En annan del av uppdraget är att titta på möjligheten att ge ökade befogenheter till polis, tull och kustbevakning att göra screeningtester med hjälp av sållningsinstrument för droger i trafiken.

MHF ingår i en referensgrupp som ska hjälpa till i utredningen.

– Vi har bjudits in till en hearing kring utredningsarbetet under november, berättar Lars Olov Sjöström, trafiksäkerhetschef för MHF.

På hearingen får MHF möjlighet att yttra sig

kring alla frågor i utredningen och ställa frågor.

– Vi är med i dialogen om alla frågor i utredningen, eftersom vi ingår i referensgruppen, säger Lars Olov Sjöström.

– MHF har varit engagerade i yrkestrafikfrågor under lång tid och drivit frågan om alkohol. Vi har också arbetat med alkohol- och drogpolicys i transportföretag.

UTREDNINGEN SKA VARA klar 1 mars 2021.

Med nuvarande lagstiftning använder polisen en så kallad ögonundersökning, för att bygga upp en skäligen misstanke om drograttfylleri, innan föraren kan tas med för blodprov. Det kräver stor erfarenhet av en polis.

Vad skulle det betyda om den svenska polisen skulle få göra rutinmässiga kontroller med ett drogtestinstrument?

– Vi tror på att vi kan få samma effektivisering i Sverige när det gäller att lagföra och detektera drog-

rattfyllerister i trafiken, som man fick i Norge, när instrument infördes, säger Lars Olov Sjöström.

– Där kunde polisen ganska omgående upptäcka och lagföra många fler drograttfyllerister.

MHF LEDER standardiseringskommittén Snabbtester för droganalys. Kommittén håller på och tar fram en standard för drogtestinstrument.

– Jag tror att vi har bra möjligheter att bli klara med ett underlag för standarden under 2020, berättar Lars Olov Sjöström.

Standarden tas fram för användning av snabbtester i olika sammanhang, som exempelvis arbetslivet.

– När det gäller trafiken kan det vara värdefullt att vi så snart som möjligt blir färdiga med en standard, förklarar Sjöström.

– Om polisen får befogenheten att utföra sållningsprov med ett drogtestinstrument, då är det en fördel vid en upphandling att kunna hänvisa till en standard.

MARI HAGLUND

Connected Driving
Driving the automotive industry forward
with location intelligence

here

KABE MADE IN
SWEDEN

Uppgradera till ny KABE 2021?

Vår strävan är att alltid ligga steget före med teknik och komfort utöver det vanliga. Med funktioner som höjer livskvaliteten var du än befinner dig. Och när du lär känna din KABE, med alla dess genomtänkta detaljer, smarta lösningar och bekvämligheter, inser du helt och fullt värdet i den genomarbetade designen.

Alla funktioner, som till exempel isolering, ventilation, värmesystem och fönster, är av högsta kvalitet. Ergonomiskt formade soffor, ställbara sängar med spiralmadrass och flexibelt kök utan kompromisser är några exempel på komfort du genast upplever. Vi lägger mycket arbete på att ständigt utveckla våra husvagnar och husbilar, att alltid ligga i framkant och till och med steget före. För att kunna erbjuda dig som KABE-ägare det allra bästa – en husvagn eller husbil som håller högsta standard och exklusiv känsla inifrån och ut.

VÄLKOMMEN IN TILL DIN
KABE-ÅTERFÖRSÄLJARE
SÅ BERÄTTAR VI MER!

Alltid steget före

KABE

  kabehusvagnarhusbilar

Hitta din återförsäljare på kabe.se

VÄRDSKAP. Uta Riedel och Oscar Jansson ser till att gästerna trivs på Sikfors herrgård.

HERRGÅRDSIDYLL. I Sikfors är det nära till natur och vildmark. Ända in på 5

MHF MEDLEMSINFO

MISSA INTE nästa nummer av Motorföraren

Nästa nummer av Motorföraren kommer i februari. Försäkra dig om att inte missa det genom att betala din medlemsavgift i tid.

Årsaviseringen skickas nämligen ut i dagarna och för att MHF ska kunna fortsätta det viktiga arbetet mot rattfylleri – och för att du ska få din tidning – måste du betala avgiften så fort du kan.

Vi ser fram mot ytterligare ett år tillsammans med dig!

NYTT MEDLEMSSYSTEM – Sak

Nu har MHF bytt medlemssystem. Bland annat kan vi nu erbjuda alla

Det enda som behövs är att vi har medlemmars mailadresser. Det gör vi. Är du osäker på om vi har just din? **DIGITALT MEDLEMSKORT** i ämnes

Adventsfrid i Bergslagen

Häng med på en vintrig weekendutflykt i adventstid. I Sikfors är det lätt att njuta av friden och den vilda naturen. I synnerhet när snön ligger djup och kylan biter i kinderna.

0-talet var byn en livlig bruksort.

FOTO: LENA GRANEFELT

Saknar vi din mailadress?

och vår medlemservice blir ännu bättre. Vi vill ge alla våra medlemmar ett digitalt medlemskort.

Om du saknar din e-mailadress. Tyvärr saknar vi fortfarande många medlemmar att du kanske inte får MHF:s medlemsbrev "Oss emellan". Om du saknar din e-mailadress, maila till medlem@mhf.se och skriv: "Saknar din e-mailadress". På så sätt får du svar senast nästkommande vardag.

BETALA SNABBT – Vinn julmaten!

Om du betalar din medlemsavgift senast den sjätte december har du chans att vinna ett av de fyra ICA-presentkort värda 1 000 kr/st som vi lottar ut.

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

SKIDGLID. Från Hurtigtorget i Hällefors utgår flera fina skidspår. Här tränade hemmasonen Torgny Mogren som ung.

MIDVINTERTID I MYTISKA Bergslagen. Granarna hukar sig under tyngden av all snö som fallit under de senaste dygnet.

Idylliska Sikfors, strax norr om Grythyttan, är inbäddad i ett vitt, fluffigt täcke. Den ståtliga träbyggnaden vid sjön Sörälgen välkomnar med julgran på gårdsplanen, kran-sar i fönstren och rök ur skorstenen. Hit har vi rest med bil längs slingriga vägar för en herrgårdshelg i adventstid. Mitt i en vildmark som lockar till nyfiket utforskande.

ÄNDA IN PÅ 1950-TALET var byn en livlig bruksort med järnmalm i fokus. Men i samband med att driften lades ner förvandlades herrgården några år senare till gästgiveri.

Uta Riedel och Oscar Jansson tog över för 30 år sedan och erbjuder ombonad logi och mat med lokal prägel. Med yrken som jurist respektive möbelsnickare ville de i början av 1990-talet göra något helt annat. Att leva med årstiderna, odla och laga mat byggd på traditioner och lokala smaker.

– Vi blev störtfärlskade på en gång, när vi besökte den gamla 1800-talsgården en vacker sensommardag. Men när vi väl var tillbaka sent om hösten för att skriva kon-

MATHANTVERK. Herrgårdsfrukost och brödbak på Hju-

trakt var det inte lika charmigt, säger Uta med ett skratt där hon står i det rymliga köket och stoppar korb på traditionellt vis.

Uta har tagit med sig en stor portion matkultur från sitt hemland Tyskland. Inspirationen har hon fått från en tysk kompis, som är charkuterimästare i hemlandet.

– Jag bjöd hit honom för att lära mig knepen för att stoppa korb på ett professionellt sätt, fortsätter hon.

Oscar och Uta gör även egna köttkonserver, i form av blodkorb, grov leverpastej och sylta. Burkarna står i rad vid ett av de öppna kökskåpen och passar utmärkt på julbordet.

Oscar, som just skottat gårdsplan och gångväg till den vedeldade bastun nere

STARTA EN
**DIGITAL
STUDIECIRKEL**

Vi hjälper dig att komma igång!

startacirkel.nbv.se

NBV TILLSAMMANS PÅ DISTANS

Kom förberedd
till en av Europas
sista vildmarker

På vår hemsida har vi samlat information om hur du förbereder sig inför alla typer av fjällutflykter. Besök oss där!

www.fjallsakerhetsradet.se

**SÄLSÄTERN
FJÄLLGÅRD**

**Sälterns Fjällgård erbjuder
boende i rum och stugor**

Egen anslutning till Gubbmyrens längdspår och gångavstånd till Lindvallens lifts-system och spår.

Alkoholfri miljö, medlemmar i nykterhetsorganisation får rabatt!

Stora möjligheter för grupper och läger!

Välkomna!

Sälterns Fjällgård i Sälen

www.fjallgarden.nu info@fjallgarden.nu Tel. 0280-21018

FOTO: LENA GRANEFELT

Sikfors surdegsbageri.

vid Sikforsälven, älskar vinterkyllan – även om det förstås krävs en hel del värme för att hålla en dräglig inomhustemperatur i salongerna.

– I morse var det rena rama vargavintern, med över 25 minusgrader, konstaterar han med ett brett leende.

HERRGÅRDEN HAR EN minst sagt udda historia. Mellan åren 1968–88 hade krögaren Jan-Olof Drevenstam eget zoo i herrgårds-parken, med bland annat påfåglar, apor, sköldpaddor och lamadjur.

– Han reste en hel del till Afrika och tog med sig ett antal jakttroféer hem till Sikfors, som vi låtit hänga kvar på väggarna. En del av historien, menar Uta och Oscar.

Under några år arrangerade Uta och

Oscar tävlingen ”Årets vildmarkskock”, ett omskrivet ekoturismarrangemang väl i linje med det som dagligen lagas och serveras på gården.

HÄR BJUDS GÄSTERNA på en hel del vilt, lamm, fisk och svamp från trakten. Rätterna baseras på traditionella svenska och tyska recept, med tanke på Utas rötter.

– Jag värnar det lokala, och det är självklart för oss att veta vilka som står bakom de råvaror vi använder, betonar Uta.

Strax ska hon förbereda kvällens middag, med egenodlade kryddörter och ekologiska grönsaker, ost från Bredsjö, lammkött från djur som betat på de egna markerna samt äpplen från trädgården.

I väntan på middagen passar vi på att besöka Bredsjö Mjölkfår och ostkafé, dryga milen öster om Sikfors. Hit söker sig ost-älskare från hela landet för att köpa Bredsjö Blå, en välsmakande färöst av roqueforttyp.

Lena Hall och maken Lars-Göran Staffare har i mer än 30 års tid haft osttillverkning på gården, gjord på mjölk från de ostfriska fåren.

Nu är det dottern Sara Staffare med sambon Carl-Johan Granqvist, som driver kaféverksamheten.

VINTERMYS. Afternoon tea framför brasan på Sikfors herrgård.

LITE MER OM

ATT ÄTA OCH BO

• Sikfors herrgård ligger drygt åtta mil nordväst om Örebro, Kommer du söderifrån passerar du grannorterna Grythyttan och Hällefors. En midvinterhelg under advent samt helgerna i jan-feb

kostar 1 390 kr per person för en övernattnings i dubbelrum. Då ingår afternoon tea framför öppna spisen, vedeldad bastu, trerättersmiddag samt frukost. En extra natt kostar 1 200 kr per person. www.sikforsherrgard.se

Slipp trängas i dusch-köerna i servicehusen

Varmvatten till hela familjen med Alde Flow

Installera en Alde Flow extra varmvattenberedare, så kan alla duscha hemma i husbilen eller husvagnen. Alde Flow ger dig obegränsat med skönt 40-gradigt vatten till hela familjen, så länge du vill!

Hitta närmsta Alde Serviceställe på alde.se och boka installation idag.

Dags att tanka, och kanske känna på gasreglaget.

Välbevarat kök med smak av 1950-talet.

Museum för nostalgiker

I Lesjöfors, fyra mil nordväst om Sikfors, finner du ett museum som kittlar alla sinnen. En nostalgisk tidsresa genom folkhemmet Sverige. Arbetstlivsmuseet är något för hela familjen, och speglar brukets och samhällets mer än 300-åriga historia.

Veteranbilar, gamla mopeder och en väl bevarad maskinhall är några höjdare. Likaså en intakt Fol-

kets Hus-inredning, en lägenhet från 1950-talet, bandynostalgia och en toalett som gör att många besökare länge dröjer sig kvar.

1996 var museet nominerat till Europas bästa dessutom.

Mer info se:

lesjoforsmuseum.com

TIDRESA. Arbetstlivsmuseet bjuder på en härlig resa i tid och rum.

FOTO: CENNETH SPARBY

Folkets Hus och Hylands Hörna får besökarna att minnas.

Bandysamhället Lesjöfors får stort utrymme.

– Förutom Bredsjö Blå gör vi även hårdost och salladsost, berättar Sara.

Vi passar på att pröva delikatesserna, tillsammans med hemlagad marmelad och hållbröd från den vedeldade bakugnen.

Eftermiddagen övergår till afton. Horisonten är blodaktigt röd när vi är tillbaka i Sikfors, för en sittning i den vedeldade bastun, varvat med ett hastigt dopp i älvvattnet.

Sedan är det dags att njuta av Utas rätter i matsalen, med vävda dukar och kandelabrar på borden.

NÄSTA MORGON TAR VI BILEN till Hällefors och Hurtigtorpets spårcentral. En välskött liten anläggning, en kvarts bilresa från Sikfors, som drivs av skid- och löparföreningarna på orten.

Det har snöat lätt under natten och spå-

Kyligt adventsbad i Sikfors.

ren är nypreparerade. Vi får handfasta åk tips av Hälleforsbon och trägne Vasaloppssåkaren Erkki Öljymäki, som ska ut på sin dagliga träningsrunda.

Han berättar att Hällefors-sonen Torgny Mogren tränat och tävlat i spåren, för det är en bygd med rika skidtraditioner. Här ligger också Mogrensvägen – ett sätt att hylla den populära tävlingsåkaren.

Det är rena rama julaftonsstämningen när vi stunden senare glider fram genom den trolska tall- och granskogen, där snön skapat djupa mönster på grenarna.

SEDAN FORTSÄTTER VI till Grythyttan. En levande idyll, med åldriga trähus som lyser av snickarglädje. Utanför de faluröda förstukvistarna står sparkar och skidor huller om buller – självklara transportmedel en

vinter som denna.

Lunchen på Grythyttans gästgivaregård får ta sin goda tid. Vi njuter länge och väl av klassisk husmanskost i anrik 1600-talsmiljö. Gästgivaregården lever upp till sitt goda rykte, tack vare Carl-Jan Granqvist. Under sina 25 år i Grythyttan såg han till att bruksorten hamnade på den gastronomiska Sverigekartan.

LESJÖFORS NÄSTA, tre kvarts resa norrut från Grythyttan. En i raden av små bruksamhällen i Bergslagen, och dessutom en klassisk bandyort.

Vårt mål är Lesjöfors museum, som bjuder på en nostalgisk resa genom tid och rum. Ett utmärkt sätt att avrunda dagen.

TEXT: CENNETH SPARBY

FOTO: LENA GRANEFELT

Flatmo
Textila inredningar

**DYNOR - RESÅRMADRASSER
BÄDDMADRASSER - MATTOR**

www.flatmo.se 0696-400 95 info@flatmo.se

Vi inspirerar till äventyr.

Vi designar våra husbilar från hjärtat, för själen. Designad för boende, designad för att prestera. Vi har en innovativ anda och är besatta av kvalitet. Vi vet att det aldrig bara är ett fordon, det är en del av din berättelse. Vår nya serie 2020 inkluderar prisbelönta modeller, bekväma moderna inredningar, exklusiva funktioner och ett brett urval av planlösningar. **Inspirerande äventyr sedan 1965.**

SONIC

MATRIX

CORAL

CORAL XL

COMPACT

Passa på att köpa en ny husbil modellår 2020 och få en upplevelsebonus värd 45.000:- på köpet!* Läs mer på vår hemsida adria.se

ADRIA.SE

#INSPIRINGADVENTURES

Adventstid på Sikfors herrgård.

LITE MER OM:**ATT GÖRA**

• **Skidor och skridsko.** I Hällefors, mellan Sikfors och Grythyttan, ligger Hurtigtorget, med flera fina längdspår. Ligger isen blank på Sörälgen tar det bara ett par minuter att vandra ner till sjön för en tur på långfärdsskridskor.

• **Smakrika stopp.** Passa på att kolla Bredsjö Ostcafé och Hjulsjö surdegbsbageri när du är i Sikfors. Mathantverk av högsta klass i stilfull gårdsmiljö. Likaså Grythyttans gästgivaregård.

bredsjobla.se

hjulsjo103.se

• **Gastronomiska Grythyttan.** Besök paviljongen i Grythyttan som representerade Sverige under världsutställningen i Sevilla 1994. Kokboks-museum, butik, fika och lunch. Du kan även äta och bo på Grythyttans gästgivaregård.

maltidenshus.com

grythyttansgastgivaregard.se

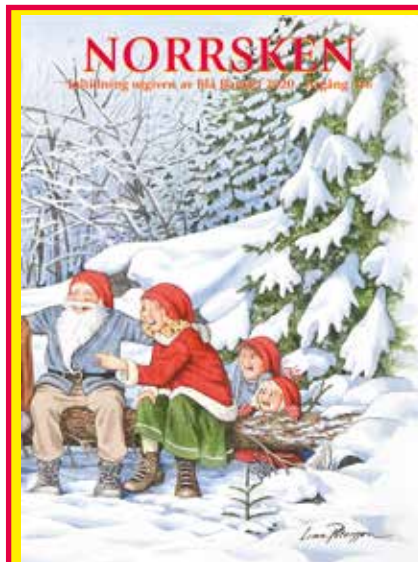
MER INFO

www.visitbergslagen.se

www.ekomuseum.se

Skön svalka efter bastubadet.

Beställ jultidningen Norrsken!

Julkrubbor från olika länder, hällristningar, Island, stenkonst, juldekoration utöver det vanliga, julbeträktelser, Jenny Lind, klockgjuteri, pelargoner, pyssel, korsord m.m. 70 kr/styck.

Fraktfritt vid tillsammans minst fyra ex. (Norrskan och bok)

Beställ "Lyssna på barnen!"

Bok med illustrerade barncitat om hur de kan känna och uppfatta föräldrar och andra vuxnas alkoholbruk.

Specialerbjudade: 25 kr/styck (ord. 50 kr)

Beställ! kansliet@blabandet.se 070-5682320 Per-Olof Svensson

JAG BEHÖVER BLI SEDD

- Även om jag döljer det som känns svårt.

Ny satsning till stöd och hjälp för barn i "krångliga familjer!"

www.jagser.se

www.blabandet.se

Blå Bandet

Bringing light to life

OSRAM LEDriving®
extraljus & arbetsljus

- Kraftfull när- och fjärrbelysning på upp till 635 meter
- Välj mellan spot-, bred- eller kombinationsljus

Ljus är OSRAM

OSRAM

Varma hälsningar från Calix!

POWERED
by K&G

SWENSK BILVÄRME MED ANOR FRÅN 1800-TALET

I Sverige vet vi allt om kyla. Hur det är att sätta sig i en iskall bil på morgonen. Känslan av att tappa känslan i händerna när man skrapar rutorna. Och vi på Calix kan allt om att ta fram bilvärme för vårt bitvis bistra klimat.

Calix

Bilvärme från landet som kan kyla

En planlösning som för tankarna till en husbil. Bekväm dubbelsäng i bakre vänstra hörnet och en toalett med dusch och handdukstork i högra hörnet. Gott om belysningspunkter.

Frukost i den bekväma sittgruppen med flyttbart bord. Dynorna har fått en ny sömnad och finns med nya textilier.

Det går tydliga skiljelinjer mellan husbilslivet och husvagnslivet, men det finns också likheter. Vi har tittat på Kabe Royal 560 XL, en vagn i Kabes Royal-serie med 76 olika planlösningar i vagnar på upp till nästan 12 meters längd. Just den här vagnen har en dubbelsäng bredvid toalett-/duschutrymmet bak och en sittgrupp fram.

VI FÅR LITE KÄNSLAN AV att gå in i en husbil när vi tar steget in i Kabes nya interiör. Just den här planlösningen påminner om många husbilar och får nog ses som en flirt med paret som vill ha ett lyxigt och bekvämt boende. Ungarna har flugit ur boet och husvagnslivet handlar mer om att njuta av livet med varandra och med grannarna på campingen. Dubbelsängen bak har måtten 196 x 140 cm och blir något smalare, 118 cm, vid fotänden. Här har vi maximal sovkomfort med spiralmadrass och bäddmadrass.

Skulle nu ungarna ändå komma på besök så är den bekväma sittgruppen bäddbar till en dubbelsäng utan spiralmadrass, om de inte kommer i ett eget mobilt boende. En klassisk VW camper till exempel. Campingintresset går ju ofta i arv. Hur som helst så andas den här husvagnen mysiga sommarkvällar med gott om gäster i den hästskoformade sittgruppen längst fram i vagnen. Samtidigt borgar Kabes värmesystem även för bra boendekomfort

under skidresan eller för den som ägnar vinternatten åt att spana efter norrskenet.

VAGNEN VI TITTAT NÄRMARE PÅ är vagn byggd på Kabes 2-tonns chassi, vilket betyder att den kan registreras för totalvikter på 1,7 till 2,0 ton för att passa förarens körkort och dragbilen. Väljer man lägsta totalvikten så får vagnen bara lastas med 90 kg. Det här med dragvikter, lastvikter och totalvikter är en grundbult i husvagnslivet och egentligen inga problem för den erfarne camparen, men väl huvudbry för den som ger sig in i campinglivet. En stor husvagn ger naturligtvis bättre boendekomfort, medan en liten är smidigare att köra och ställa upp, samtidigt som man håller nere bränslekostnaderna. 2-tonns vagnar har idag blivit allt populärare och den här vagnen är Kabes storsäljare just nu. En utveckling som drivs på av att många av de som vill vara mer på rull med sitt mobila boende idag väljer en husbil istället.

Vi har kört vagnen med två olika bilar, en klassisk Volvo V70 AWD från 2006 med bensenmotor på 154 kW och en XC40 T4 AWD med bensenmotor på 145 kW. Det var egentligen marginell skillnad i

både körupplevelse och bränsleförbrukning mellan de två bilarna. Landsväg låg förbrukningen på runt 17 liter/100 km. En siffra som hade varit lägre om bilarna varit dieseldrivna. Bilarnas tjänstevikter är 1,7 respektive 1,9 ton, vilket betyder att det krävs utökad behörighet för den som har ett B-kort för att köra med den här vagnen. Den tyngre XC40:n ger en något bättre sikt och har ett kortare avstånd mellan bakaxel och kula, vilket i alla fall jag upplever som ett plus vid backning.

VAGNEN ÄR EN KING SIZE-VAGN som Kabe säger och det betyder att den är 2,50 meter bred istället för 2,35 som standardvagnarna. En liten skillnad som definitivt ökar komforten i boendet. På vägen betyder det att man som chaufför måste ta ut svängarna något lite mer eftersom vagnen är så mycket bredare än bilen. Rätt inställda yttre backspeglar är a och o, liksom lite hjälp vid rangering i trånga utrymmen. Rangering för hand är krävande med en så här tung vagn. Särskilt på en gräsmatta eller annat underlag som gör den tung att flytta. På vägen var båda ekipagen mycket stabila och trygga med Kabes elek-

Med en bra fyrhjuldriven dragbil kommer man ut till de där smultronställena som är campinglivets guldgrubba. Här gäller dock att komma överens med markägaren innan.

Genomtänkt Kabe f

FOTO: STEFAN NILSSON

En husvagn som mäter 7,7 meter och har en bredd på 2,5 meter kräver en viss försiktighet när det blir trångt på småvägar. Rätt inställda ytterspeglar är a och o.

Vänder vi vagnens front mot sjön eller havet har vi perfekt sikt under kvällens trevliga fikastund med campinggrannen. Terriern spanar efter byten och lek-kompisar eller rivaler.

Kabes panel för belysning, värme och tankkontroll sitter vid dörren och erbjuder bland annat steglöst dimbar belysning i hela vagnen.

Köket är placerat mitt i vagnen och en riktigt bra arbetsplats för kocken med en genomtänkt svängd bänk, fönster för utsikten, spis med fyra plattor och bra belysning.

ör livsnjutande par

troniska sladd- och krängningsdämpande teknik.

Ställer du upp vagnen på en camping och har den mer eller mindre som en sommarstuga på hjul vill du naturligtvis ha så mycket komfort som möjligt och den här vagnen erbjuder det mesta med en boyta på 13 kvadratmeter. De grundläggande behoven som ett bra kök och ett bra toalettutrymme med dusch finns där, även om man kunde önska sig ett helt separat duschutrymme. Här delar man av det i och för sig rymliga toalettutrymmet med ett draperi och det fungerar utan problem, men det är alltid ett bök att ha ett draperi att brottas med.

KÖKET HÅLLER HÖGSTA KLAS med kyl och frys placerade mitt emot en rejäl fyrårig spis med ugn. I vagnen vi tittade på hade spisen tre gaslågor och en elektrisk platta. Det är nästan så man blir avundsjuk på kockens arbetsmiljö i den här vagnen där allt är nära och belysningen över arbetsbänken riktigt bra. Utsikten genom fönstret över sagda bänk kan bara bli campingbonus om man ställt upp vagnen rätt. Kabe har gjort en lätt svängd bänk, vilket betyder att den är något djupare runt vasken. Ett plus när

det är mycket disk att ta hand om.

På tal om fönster och placering så har Kabe valt att ha en bakstam helt utan fönster och endast ett litet fönster längst fram på vagnens högersida. Vänstersidan har tre fönster och längst fram över sittgruppen är vagnen utrustad med ett stort panoramafönster. En smart kombination eftersom du kan ställa upp vagnen så att du har solnedgången att lysa upp sittgruppen på kvällen, samtidigt som den uppgående solen inte väcker dig och heller inte värmer upp vagnen om det blir en lite latare och utdragen morgon med frukost i sängen.

VAGNEN ÄR LIKA OMTÄNKSAM mot vintercampare med en seriös värme i hela vagnen, torkskåp för kläder och skor, uppvärmt och belyst skidfack som du kommer åt utifrån samt ett stort förvaringsutrymme under den stora dubbelsängen. Det kommer du åt både utifrån och inifrån. Värmen sköts av en gasdriven Alde-panna med elpatron för den som är nkopplad på nätet på en campingplats. Runt hela vagnen finns värmeelementen placerade med ventilation längs vagnens sidor och golvet är uppvärmt med vattenburen

golvvärme. Fönstren har dubbelglas för isolering.

Så till det där som ger campinglivet guldkant och här är designen en viktig del. Vi upplevde interiören i den här vagnen som riktigt fräsch, med Kabes nya träfoliering av skåp och lådor samt den nya sömnaden i dynorna. Belysning, värme tanknivåer och annat har du full koll på via en panel vid dörren där belysningen är seglöst dimbar och all information är lätt att komma åt. Det hela kan även fjärrstyras med en fjärrkontroll eller mobilen om du utrustat vagnen med en 4G-uppkoppling. Då kan du kolla läget på din vagn även hemifrån och temperera upp den lagom till du ska flytta in i den om den står som sommarstuga. Trådlös laddning av mobilen är standard, liksom mysig ytterbelysning och tv-antenn för både analog och digital tv. Luftkonditioneringen däremot är extrautrustning för 28 311 kronor. Vagnens grundpris är 548 700 kronor.

VÅRT SAMLADE INTRYCK ÄR att detta är en vagn både för de som vill se sig om och byta övernattningsplats lite oftare samt för de som ställer upp den för ett längre boende. En flexibel vagn med andra ord. Kabes Royal-serie erbjuder vagnar från 1,53 tons totalvikt till 2,8 ton, totallängder från 7,42 meter till 11,6 meter samt i två bredder, 2,50 eller 2,35 meter. Den här vagnen mäter 7,7 x 2,5 meter med en höjd på 2,78 meter.

STEFAN NILSSON

Skida med husbilen i Högbo

Så här i corona-tider är ju husbilen ett utmärkt sätt att upptäcka Sverige – även under vinterhalvåret. Vill du kombinera rofylld långdskidåkning med anrik bruksmiljö och god mat är det värt att resa till Högbo bruk utanför Sandviken. Granne med skidspåren finns ett flertal fina ställplatser i naturskön miljö. Kostar 200 kr/dygnet, där dusch och bastu ingår.

I Högbo finner du ett tiotal olika spårlängder mellan 2–15 km

i skogsterräng med delvis öppna områden. Dessutom inga spåravgifter när väl snön lagt sig. Högbo Bruks konstfrusna skidspår, en kylslinga på två km gör att skidsäsongen kan starta tidigt, normalt redan i början av november.

Och Högbo brukshotell några hundra meter från ställplatserna, lockar med middag på White-Guide-belönad restaurang, där kockarna hämtar råvarorna från trakten.

Ökat intresse för camping under gångna sommaren

Sommaren 2020 blev inte som någon annan sommarsäsong för Sveriges campingplatser. Normalt står internationella gäster för mer än 25 procent av beläggningen, men stängda gränser drabbade många destinationer i Sverige.

På flera håll mildrades dock effekterna av ett ökat inhemskt resande. En tredjedel av campingplatserna uppger att de har ökat beläggningen av svenska gäster med tio procent eller mer under perioden juni-aug.

– I år har intresset för Sverige som resmål varit stort och många nya gäster har valt att uppleva Sverige med campingplatsen som bas, berättar Peter Jansson, tf vd SCR Svensk Camping.

Siffror från SCB/Tillväxtverket visar att under juni och juli var 50 procent av alla turistövernattningar i Sverige på en campingplats. Medan vissa destinationer går mot ett nytt rekordår har andra förlorat mer än 50 procent av volymen.

– Vi är väldigt tacksamma och glada för alla nya gäster som upptäckt Sverige och svensk camping i år. Det är också glädjande att försäljningen av husvagnar och husbilar går så pass bra. Det bådär gott för framtiden och återgången till ett normalläge, säger Peter Jansson.

Nya Caddy California me

Nu väntar Caddy California på sin debut. Omarbetad och nydesignad, med sin bas i nya Volkswagen Caddy generation 5. När Caddy Beach nu blir Caddy California, ansluter den till Volkswagen Transportbilers familj av Campers. I serien finns även det numret större syskonet California samt den ännu större Grand California.

Caddy California kommer att lanseras under 2021. Den utfällbara sängen har fått generösa mått och en extra bekväm madrass med sovkomfort likt den i sina större syskon. På tidigare modell så var baksätet en del i sängkonstruktionen, men inte längre.

En ny detalj i Caddy California är den utdragbara köksenheten, som även gör att mo-

UNIVERSAL DAWN

Förläng
camping-
säsongen

WINTER

ISABELLA 2021

NYHETER 2021

Katalog 2021 finns nu på vår hemsida. Med nyheter inom både tält och tillbehör!

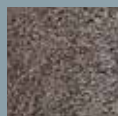
En varmare vintersäsong

Royal Camping Curly

Fårskinn med passform för Fiat Ducato. Stort och heltäckande skinn samt skinn till armstöd. Skinnen är ECO-Tan färgat vilket gör det mjukt och skonsamt för både barn och vuxna.

Grå: T13-86A

Beige: T13-86B

Royal Camping

Wecamp eluppvärmd stolsdyna

Varmt och behagligt med Wecamps eluppvärmda stolsdyna.

- Laddas enkelt upp via USB.
- 3 värmesteg
- Håller värmen upp till 6 h
- Mått: 120 x 42 cm

T18-420D

Royal Camping värmefläkt

2 värmelägen samt 1 läge med enbart dekorationsbrasa.

T20-113

Isabella
feel free

Läs mer på www.isabella.net

ecster
Faktura Delbetala VISA swish

Beställ fraktfritt!
www.kamafritid.se
KAMA
FRITID

@kamafritid

En fristående tältlösning

dellen klassas som en husbil. Från bakluckan drar man ut köksenheten som innehåller spis med en gaslåga och förvaring för köksutrustning.

Ett nytt tillval till Caddy 5 och Caddy California är ett panoramaglastak. Systemet för mörkläggning av alla vindrutor har dessutom förfinats.

Med den nya fristående tältdelen kan bilen kopplas från för en tillfällig utflykt. Tältet kan också utökas med en sovdel som gör att en hel familj kan campa tillsammans när man utnyttjar både bilens och tältets sovutrymmen.

Vid lanseringen erbjuds två TDI-motorer på 90 eller 122 hk. Senare kommer andra motoralternativ och möjligheten till fyrhjulsdrift.

Boka camping online allt mer poppis

Campingkedjan First Camp har Sveriges största bokningskanal för camping räknat i antalet besökare.

Under 2020 väntas siffran bli över tre miljoner. Och online-bokningen för 2021 har redan öppnats.

På firstcamp.se kan besökarna få inspiration och boka sitt campingboende på företagets 44 destinationer, varav 39 i Sverige.

Funktionerna på sajten har löpande byggts ut de senaste åren. Som ett exempel har First Camp nyligen lanserat en lågpriskalender på hemsidan, där besökarna kan se var och när de allra lägsta priserna finns.

För tre år sedan var det bara drygt tio procent av företagets bokningar som gjordes online, men den siffran är nu omkring 40 procent.

Solifer lanserar ny husbilsserie

Solifer nya husbilar bjuder på funktionell och lättillgänglig design. Produktsortimentet inkluderar vans, samt halv- och helintegrerade husbilar för två till fyra personer. Det finns sammanlagt 19 olika modeller att välja bland.

Bilarna finns i många olika planlösningar, med såväl enkelsängar som dubbelsäng- samt Queen bed lösningar. Det kommer även en välutrustad specialutgåva med Fiats nya DSG automatväxellåda och med helt egen färgsättning.

De helintegrerade bilarna har dubbelgolv, vilket gör dem väl anpassade till de nordiska förhållanden.

På grund av covid-19-situationen i Europa har tillgången på komponenter varit begränsad och därför har produktionen av den nya produktserien blivit något försenad.

McLous
fr. 649 000:-

ALL INCLUSIVE

Beställ ny 2021 års husbil nu - få leverans till våren. Vi har flera modeller i lager.

Möbler i
Tysk design
av högsta
kvalitet

ALDE värme
Uppvärm
dubbelgolv

Upplev känslan av
PREMIUM+
ALLT INGÅR
EURA MOBIL

ALINGSÅS Hol Hakelid 21
KARLSTAD Blekegatan 4
KUNGSÄNGEN Mätarvägen 3B
LOMMA Järngatan 39
UDDEVALLA Kurödsvägen 23

0322-63 00 52
054-15 15 90
08-410 790 90
040-30 49 00
0522-64 65 90

Autohallen
Husbilar.se

Så monterar du extraljus

1 MÅNGA DELAR. En blankpolerad, rostfri båge, en ledramp, tre led extraljus, standardkablage och fästskruvar är vad som ska användas för bättre ljus i mörker.

2 DEMONTERING. Den rostfria bågen kommer att sitta bakom registreringsskylten. Skylten och fästet demonteras först.

3 BEHÖVER LOSSAS. Hela grillen behöver lossas. Annars går det inte att komma åt att dra fast extraljusfästet, eller dra och koppla elkablaget. Själva grillen sitter med snäppfästen som enkelt lossas med hjälp av en spårmejsel.

6 ROSTFRI BÅGE. Bågen i rostfritt sitter med två rostfria fästjärn som först skruvas fast med hjälp av insexnyckel. Därefter monteras fästjärnen i fästet på bilen.

7 RAMP I SJÄLVA BÅGEN. Ledrampen passar precis i bågen. Den skruvas fast i vardera änden med hjälp av skruvar och distanser.

8 LJUJTEST. Det går alldeles utmärkt att använda bara ledrampen, som ger 8 100 lumen. Det motsvarar lite mer än tre stycken vanliga extraljus om 55 watt styck. Ljuset från rampen är vitt och ljusbilden som hos ett fjärrljus.

11 STÖDJANDE STAG. Ett stag till varje lampa är nödvändigt för att få ett stabilt fäste som inte skakar och gungar på ojämn väg. De är justerbara, ifall lamporna behöver justeras.

12 LJUSINSTÄLLNING. Det finns olika idéer kring inställningen av extraljus. Vi väljer att vrida det högra ljuset en aning åt höger, för att få mer ljus upp mot vägkanten och eventuell skog. Vad gäller höjjusteringen, börjar vi med att ställa extraljus i våg med hjälp av ett vattenpass. Kalla det för ett grundläge som sedan kan justeras efter egen smak och tycke.

13 FÖRDEL MED FÄRDIGA KABLAR. Kabelsatsen är komplett för tre ljus. Den innehåller huvudströmbrytare för extraljus, plus- och minussko till batteriet, samt ett relä. I kabelsatsen finns även signalkabel för helljuset, samt en kabel att koppla in för dekorbelysning i lamporna. Allt kopplingar är lödda samt försedda med krympslang och skyddshölje, vilket ger ett proffsigt intryck.

Svenska
Campingpärlor

Läs mer om
pärlorna på
campingparlor.se

som lyser upp din väg

Ett par Marchal- eller Hella-ljus i fronten var närmast det givna valet för de bilister som önskade mer ljus än de befintliga helljusen. Det här var innan millennieskiftet och självklart handlade det om halogenlampor i kromade hus som borrades fast i stötfångarna.

EXTRALJUS MED XENON har funnits i en hel del år, men en uppstickare är led-ljus. I det här tekniktippet monterar vi dels en ljusramp och dels tre runda extraljus med led-teknik.

Principen är samma som för de gamla extraljus, som kablar och ett relä. Vi väljer ett standardkablage, vilket spar tid jämfört med att bygga eget. Själva fästet är modellanpassat och även det spar tid jämfört med att försöka tillverka något själv.

TACK VARE ETT standardkablage är kontakterna lödda och sedan täckta med krympslang. Fukt och värme under huven får lätt kopplingar och skarvar att annars tappa kontakten efter några år. Vi väljer att skippa ”strömtjuvar” och liknande som kläms fast över bilens elkablar och löder istället fast de kopplingar som behövs.

Det blir lödda skarvar med krympslang till signalkabeln från bilens helljus, samt ledrampen som skarvas in på ett av de runda extraljus.

Ledrampen och extraljus kan monteras var för sig, eller som här, i kombination. Räkna i det senare fallet med att vika omkring sex timmar för ett montage som kommer att hålla i många år.

MIKAEL LINDBERG

4 GLÖM INTE ATT SMÖRJA. Hållaren för bågen skruvas fast genom färdiga hål i stötfångaren. Två distanser ser till att hållaren hamnar precis utanför stötfångaren. Skruvförbanden, som är rostfria, måste smörjas först. Annars skär gängorna. Vi använder kedjeolja.

9 KLURIG LÖSNING. Vi monterar även tre extraljus. Omgående noterar vi att skruvhålen i fästet är för små för lamporna som har M12-skruvar, samt att ledrampen under är i vägen om hålen borras upp. Men det följer med nya lamphållare med M10-skruvar – och själva hålen i fästet är gängade. En klurig lösning.

14 HITTA STYRSTRÖM. Den röda kabeln i kabelsatsen styr på- och avslag av extraljus. Här har vi letat upp kontaktstycket för bilens helljus och provar vilken av de två utgångarna som tänder extraljus. I det här fallet är det blå kabel.

5 FÄSTET I MITTEN. Innan fästet dras fast, mäter vi från bägge håll för att centrera fästet i fronten.

10 DAGS FÖR LAMPORNA. Tre medföljande fästen med passande skruv monteras i bågen. Därefter skruvas lamporna fast med en insexnyckel. På baksidan sorteras kablarna till de fyra ljusen. De ska inte bli klämda nägonstans.

15 GLÖM INTE RELÄET. Reläets funktion är att slå på och av extraljus via en signalkabel från bilens helljus. All spänning till extraljus går direkt från batteriet, inte från signalkabeln som skulle bli överbelastad.

FOTO: MIKAEL LINDBERG

David Bergqvist jobbar på företaget Trucker i Nykvarn.

David förklarar lumen och led

– Lumen är ett mått som beskriver hur mycket ljus en källa avger totalt i alla riktningar, berättar David Bergqvist på Trucker.

– Låt dig dock inte luras, ett högre lumental behöver inte alltid betyda att du får ett bättre extraljus. Reflektorteknik och lins spelar en stor roll i belysningsprestanda.

– Det finns många för- och nackdelar med led-teknologin. Främst är att det är ett hållbarare alternativ och mer effektivt jämfört med exempelvis gamla hederliga glödlampor. Man får ut mer ljus med bättre livslängd.

– Nackdelen kan vara att de kan ligga lite högre i prisklass jämfört med vanliga halogenfjärrljus, jag tycker ändå det är värt den extra kostnaden. Priserna har faktiskt sjunkit kraftigt på led-lampor överlag så gapet är inte allt för stort längre. Du kan idag hitta en riktigt bra led-ramp i 5 000-kronorsklassen.

MIKAEL LINDBERG

Funderar du på att sälja bilen?

Vi säljer mer än 500 begagnade bilar varje vecka, till köpare i hela Europa. Allt du behöver göra är att knappa in registreringsnumret och lämna in bilen till oss. Kvdbil – en skönare bilaffär.

 kvdbil.se

16
REJÅLA KONTAKTSTYCKEN. Tre kontaktstycken, ett till vardera extraljuset, är väderskyddade med tätningar. Risken för fukt och glappkontakt är därmed minimal. På kablarna till det ena kontaktstycket löder vi in plus- och minuskabeln till ledrampen, samt skyddar med krympslang. Den vita kabeln är till dekorbelysningen.

17
HUVUDBRYTARE. Bra för att kunna slå av extraljus vid exempelvis kraftigt snöfall. Vid utlandsresor, finns länder som inte godkänner kraftiga extraljus. Då är det bra att kunna koppla bort dem. Själva kontakten monterar vi under instrumentpanelen.

18
TÄNT ELLER INTE. Det finns så kallad dekorbelysning i extraljus som lyser tillsammans med bilens parkeringsljus. Reglerna kring dessa är hårda. Dekorbelysning får sitta maximalt 40 cm från bilens ytterkant. Och mellanrummet mellan dekorbelysningarna måste vara minst 60 cm. Det här montage är inte godkänt för sådan belysning.

19
FÄRDIGT MONTAGE. Skillnaden före och efter monteringen är minst sagt markant i mörker. Tänk på att ett dubbelt montage som det här, kan se väl stort ut på en liten bil Välj i så fall en smidig led-ramp.

NATT OCH DAG. På högra sidan av vägen har vi här monterat MHF-reflexer med tio meter mellanrum, bort till drygt 100 meter. Kameran är inställd helt manuellt för att inte påverkas av ljuset, utan återger de faktiska förhållandena. Skillnaden med och utan extraljus är markant.

FAKTA

KOSTNAD

- Ljusfäste LiteBar med led-ramp
– 7 488 kr
- Fjärrljuspaket BIIM Slim med 3 st led-lampor, kabelsats och stabiliserings-stag
– 6 863 kr

Välkommen till MekoPartner Bilverkstad
Verkstadskedjan som alltid ger dig mer för mindre.
Vi kombinerar kunskap och engagemang med ett lågt pris och hjälper dig med både service och reparation av din bil.

MekoPartner Bilverkstad erbjuder MHF:s medlemmar:
10 % rabatt på ordinarie service, enligt fordonets servicebok.
10 % rabatt på arbete vid reparationer.

Ni kan även dela upp betalningen
Räntefritt på 4 månader med
MekoPartner-kortet.

BILVERKSTAD
MekoPartner
www.mekopartner.se

Läs mer om våra erbjudanden på mhf.se

TRANSPORT VISAR VÄGEN
010-480 30 00

EXPERTER PÅ EXTRALJUS FÖR DIN SÄKERHET

Visste du att

det sker drygt **45 000** viltolyckor i landet?
De flesta olyckor sker i skymning och under de mörka timmarna på dygnet då det är som svårast att upptäcka viltet.
Med extraljus som ger dig längre och bredare sikt ökar dina chanser att kunna se viltet i tid.

Extraljuspaket

- Komplett paket med 3st Extraljus NBB 225 med ett av marknadens absolut bästa ljusbild.
- Nya modellen med LED positionsljus på övre delen av lyktan.
- Alternativet för er som prioriterar mest och bästa möjliga ljus.
- Finns både som LED och Xenon.
- Kommer med kablage och extraljusfäste.

Från 4 476 kr/ex moms

**BÄST
I TEST**

LUXTAR X20

Mycket för pengarna!

- Luxtar X20 vann bäst i sin kategori i Auto Ojanperäs stora extraljustest 2020 med hela 45 av 50 poäng!
- Detta är en ramp för er som vill ha ett riktigt kraftpaket, utan att behöva sätta på stora extraljus.
- Finns med flera olika monteringsmöjligheter samt ljusbilder.

2 396 kr/ex moms

Besök vår hemsida på
www.xenonkungen.se
Eller kontakta oss på telefon
0300-30860

 XENONKUNGEN
Kvalitet Funktion Design - På riktigt.

BEKVÄM FÄRD. Längre hjulbas och bättre hjulupphängning ger bättre komfort och framför allt lugnare och tryggare gång vid långkörning.

FOTO: STEFAN NILSSON

Märkbart förfinad suv

Kia har, liksom de flesta tillverkare idag, en bred palett med suvar att erbjuda och störst av dem är Sorento med sina sju sittplatser. Här bjuds inga överdrivet stora motorer men väl en rad smarta lösningar. Smart helt enkelt, för att travestera på Skodas slogan om sin duktighet.

NÄR KIA SORENTO NU presenteras i sin fjärde generation är det en bil som vuxit tio milimeter både på längden, bredden och höjden. Kanske inte mycket att orda om när det gäller en bil som är nästan fem meter lång.

Den har samtidigt fått ett axelavstånd som är 35 milimeter längre och därmed ett överhäng som är något kortare. Det senare betyder i teorin bättre fjädringskomfort, bättre terrägenskaper och ett smidigare insteg bak. I praktiken är skillnaden större än vad siffrorna visar.

Nya Sorento har blivit betydligt mer komfortabel, fått lägre ljudnivå och en förmåga att komma en bit längre på den där lilla igenvuxna stigen upp till stugan. Det senare beror delvis på att Kia lagt till ett antal körprogram för att få ut det mesta av bilens fyrhjulsdrevning.

Insteget till tredje raden är ett sorgberarb för de flesta sju-sitsiga bilar, men Kia gör det i alla fall lättare med det ökade axelavståndet och en smidigare mekanism för att fälla och

skjuta fram stolarna i rad två när någon vill in längst bak.

Den stora skillnaden i upplevelsen av bilen är förarmiljön, både vad gäller stolar, instrumentering och förarstöd. En kamera som visar vad som finns i döda vinkeln på en liten skärm i instrumenthuset när föraren visar tecken att denne vill svänga, är en utmärkt säkerhetsdetalj.

Ventilation i stolarna är en lika utmärkt komfortdetalj och påkostade material ger känslan av en mer välbyggd bil. En känsla som även finns där när man kör den stora Sorenton på både landsväg och motorväg. Bilen går tryggt, tungt och säkert. Precis som en stor suv ska göra.

DEN STORA NYHETEN är att modellen kommer både som klassisk diesel-suv och som laddhybrid. Dieseln är definitivt bilen som tilltalar husvagnsägare och andra med behov av att dra tungt nu när den fått dragvikten höjd från 2 ton till 2,5 ton. För laddhybriden är det 1,5 ton som gäller.

Båda modellerna har bra prestanda men helt olika karaktär. Dieseln är en fyrcylindrig maskin med en cylindervolym på 2,2 liter, en effekt på 202 hästkrafter och ett vridmoment på 441 Newtonmeter, medan laddhybriden har en fyrcylindrig turboladdad bensinmotor på 1,6 liter och en elmotor. Tillsammans ger de 265 hästkrafter och

ett vrid på 350 Newtonmeter. Dieseln har en 8-stegad dubbelkopplingsautomat medan laddhybriden har en 6-stegad automat. Båda versionerna säljs enbart som fyrhjulsdrevna och då med en traditionell fyrhjulsdrevning med fördelningsväxellåda och kardan till bakaxeln. Lågväxel saknas dock.

Den stora skillnaden mellan bilarna är naturligtvis bränsleförbrukningen och utsläppen. Laddhybriden har ett beräknat CO₂-utsläpp på 44 gram/100 km medan motsvarande siffra för dieseln är 176 gram. För dieseln anges förbrukningen till 6,9 liter/100 km (WLTP) och laddhybriden bör klara sig strax under 2 liter/100 km att döma av utsläppsvärdet. I vanlig ordning är förbrukning och utsläpp väldigt varierande beroende på körning.

Kia har valt en seriös förpackning av batterierna i sin laddhybrid med en separat tempereringsanläggning bara för batterierna för bästa hållbarhet och prestanda. Batterierna har en kapacitet på 13,8 kWh, vilket är markant lägre än de batterierna Toyota valt för sin RAV4.

Räckvidden på el anges inte ännu så länge men den bör ligga runt fem mil. Laddningen görs med en 3,3 kW-laddare för växelström och det betyder en laddtid på cirka fem timmar när den laddas med vanlig hushållsel på 10 ampere.

STEFAN NILSSON

KORTFAKTA

KIA SORENTO 2,2 CRDI AWD DCTi

Pris: Från 469 900 kr.

Motor: Diesel, 4 cyl, 2,2 liter, Euro 6d.

Effekt: 202hk/148 kW vid 3 800 varv/minut.

Vridmoment: 440 Nm vid 1 750 – 2 750 varv/minut.

Växel-låda:

8-stegad

auto-

matisk

dubbelkoppling.

Prestanda: Toppfart

202 km/t, 0–100

km/t: 9,2 s.

Längd/bredd/höjd/

axelavstånd: 481/

190/169,5/281,5 cm.

Tjänstevikt/max

last/släp:

2 022/578/2 500 kg.

Garantier: Nybil 7 år

om den servats enligt

Kias servicepro-

gram. Vagnskadega-

ranti 3 år. Lackgaranti

5 år. Rostskydd: 12

år (gäller genomrost-

ning). Assistans 7 år

eller 15 000 mil, om

bilen servas enligt

Kias serviceprogram.

Deklarerad förbruk-

ning blandad körning

(WLTP):

6,9 kW/100 km.

CO₂-utsläpp: 179 g/

km.

• Autobroms

• Alkolås

7-sitsig

Hög säker-

hetsnivå

Vinter-

egenskaper

Stor i stads-

trafik

Hög skatt för

diesel-

modellen

Saknar

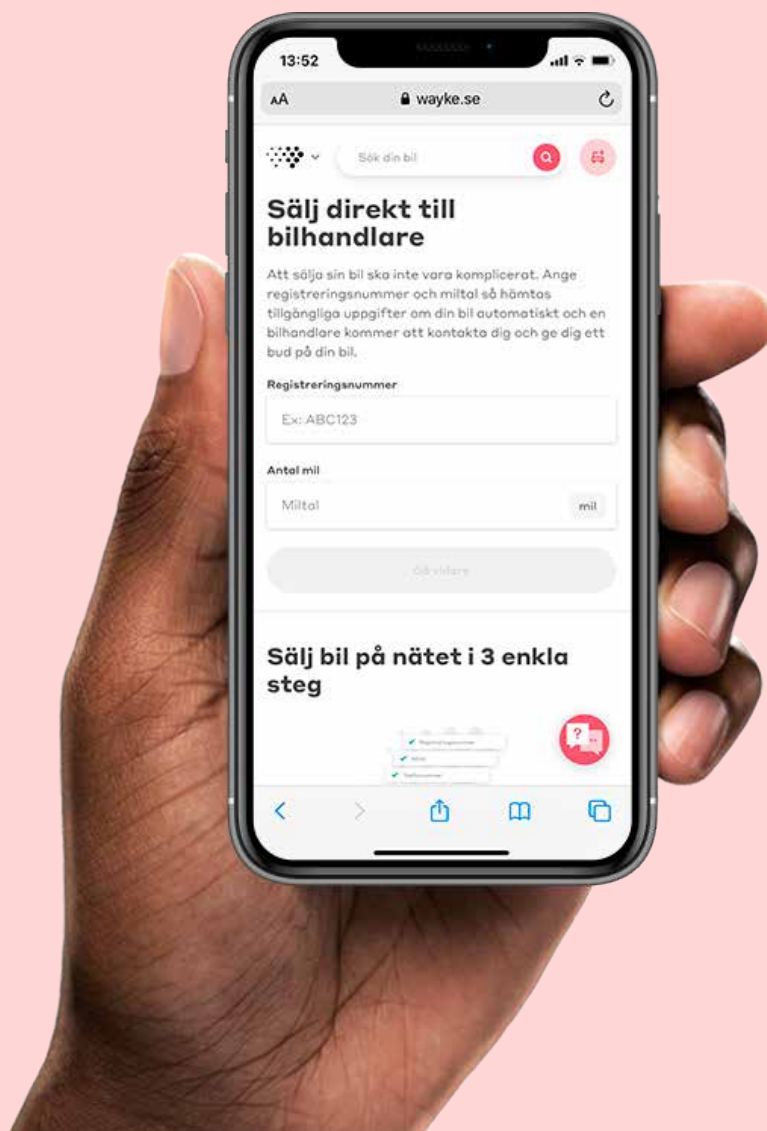
Matrix-

strålkastare

Sälj din bil snabbt och enkelt

direkt till en bilhandlare

Med vår tjänst Sälj till handlare kan du enkelt lägga upp en annons på din bil som visas upp för våra godkända handlare. Den enda informationen vi behöver från dig är registreringsnummer och miltal, så hämtas tillgängliga uppgifter om din bil automatiskt och en bilhandlare kommer kontakta dig och ge dig ett bud på din bil.

Testa helt
GRATIS

STARKT KORT. Lagom dämpad och lättläst instrumentering i kombination med de adaptiva strålkastarna som lyser upp båda sidor om bilen framför gör mörkerkörningen trygg och säker.

LÅGA UTSLÄPP. Volvo V60 är en lång och låg bil, med Volvos numera klassiska kantiga design som ändå ger rimligt lågt luftmotstånd.

Flärd före det praktiska

Sverige är kombiland och det är Volvo som visat oss in i de hjulspåren. En modern Volvo-kombi, V60 T6, lever upp till klassiska Volvo-egenskaper som hög säkerhet och bra förarmiljö, med det praktiska har Volvo valt att offra för flärden. Just den här laddhybriden har stor potential att bli en tjänstebilsfavorit med ett CO₂-utsläpp på 43 gram/100 km.

DAGEN VOLVO V60 ÄR BRED, den är lång och den är låg. Under de lite kantiga men ändå strömlinjeformade karosslinjerna döljer sig en hel del avancerad teknik som även idag har fokus på att tilltala svenska bilister. Vi tänker då på fyrhjulsdrevningen, de utmärkta strålkastarna och de riktigt bra stolarna.

En tjänstebilsfavorit med andra ord, då den kvalar in som miljöbil även med de nya reglerna i bonus/malus-systemet och därför får både ett lägre förmånsvärde och en miljöbilsbonus, cirka 30 000 kronor under 2020, för den som köper bilen.

Bakom ratten i 2021 års version av V60 T6 har Volvo valt att gå försiktigt fram med förändringarna, och det finns fog för det. Volvos förarmiljö är bra, riktigt bra när man väl vant sig vid displayen i mittkonsolen.

Vi gillar små detaljer som den enkla avstängningen av ljudet i navigationen och inställningen av instrumentens ljusstyrka. Den som kör mycket och långt uppskattar

att slippa gå in i menyer för att göra de här justeringarna. Volvos säkerhetstänk fokuserar på att hjälpa föraren att ha fokus på vägen.

Vid mörkerkörning uppskattar vi helljusen som bländar av bara den ytan där det finns en framförvarande eller mötande bil. Den här tekniken är riktigt bra för den som kör mycket natt i områden med stor risk för viltolyckor.

När vi blir fler i bilen noteras att benutrymmet bak är bra och att det lätt går att åka tre i baksätet, men med reservationen att det är lite väl lågt i tak.

VOLVO KAN DET HÄR med kombi, men nu har flärden blivit ett viktigt argument för att locka köpare. Flärd i form av ett utseende som ska ge ett sportigt intryck.

Bilen ska helt enkelt se ut att gå fort och vara vägsäker, vilket betyder att den ska vara låg och bred. Egenskaper som också ger lägre bränsleförbrukning, men det äts till viss del upp av de breda däcken, vilket ökar förbrukningen och utsläppen av CO₂.

Testbilen är välutrustad med den snygga växelpaken i kristallglas från Orrefors. Interiören känns väldigt sober, mer än lyxig. Den lilla högtalaren uppe på instrumentpanelen ger tillsammans med hela ljudanläggningen, med högtalare överallt samt en subwoofer, ett mäktigt ljud.

Volvo V60 T6 har Volvos laddhybridsteknik som innebär att bilen har ett batteripa-

ket på 11,6 kWh placerat huvudsakligen i kardantunneln under bilen. Batteriet laddas under natten, 8 timmar, även med så svag laddström som 6 ampere. Av elsäkerhetsskäl rekommenderas ändå en wallbox på tio eller 16 ampere och då blir bilen fulladdad på 3–4 timmar.

VOLVO HAR VALT ATT ha en elmotor som driver bakaxeln och en bensinmotor som driver framhjulen. Tillsammans ger de en effekt på 340 hästkrafter.

Som förare kan man välja att köra på enbart el så länge det går eller spara elen för att kunna köra på el när man kommer till en miljözon, alternativt låta elektroniken sköta drivningen. Det går även att välja ett läge där bilen är kontinuerligt fyrhjulsdreven. Det senare är exempelvis en tillgång om man fastnat i en snödriva.

Just den här lösningen kräver att man som förare är medveten om att bilen kan ändra karaktär något. V60 T6 känns ändå mer förutsägbar än tidigare och har stabila vägegenskaper både vid undanmanöver och långkörning i hög hastighet.

Sammanfattningsvis en trygg och lätt lyxig kombi som inte sviker dig vare sig du vill glänsa i en sportigare vardagsbil eller du måste ut i kyla, mörker och halka. Den är dessutom en utmärkt dragbil med en dragvikt på två ton.

KORTFAKTA

VOLVO V60 T6

Pris: Från 499 000 kr.

Motor: Bensin, 4 cyl, 2,0 liter, kompressor och turbo, Euro6 samt elmotor.

Effekt: Enbart bensinmotor: 255hk/186 kW vid 5 500 varv/minut.

Systemeffekt: 340 hk.

Vridmoment: Bensinmotor: 350 Nm, elmotor: 240 Nm.

Växellåda: 8-stegad automatisk växellåda.

Prestanda: Toppfart 180 km/h, 0–100 km/h: 5,4 s.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 476,1/185,0/142,1/287,2 cm.

Tjänstevikt/max last/släp:

2 169/381/2 000 kg.

Garantier: Nybil 2 år. Vagnskadegaranti 3 år. Rostskydd 12 år (gäller genomrostning). Assistans 3 år, förnyas vid varje servicetillfälle på auktoriserad Volvo-verkstad i upp till 10 år.

Deklarerad förbrukning blandad körning (WTLP):

1,9 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 43 g/km.

- Autobroms
- Alkolås

Elbil vid kortare körningar
Hög säkerhetsnivå
Vinter-egenskaper

■ Kort räckvidd på el
Låg takhöjd
Begränsad lastvolym
Priset

STEFAN NILSSON

**BILLIG
BENSIN OCH
DIESEL**

MER SOPPA FÖR PENGARNA

288 STATIONER MED LÅGT PRIS

Med 288 stationer finns vi alltid nära tillhands när du behöver fylla tanken till ett lågt pris. Mer soppa för pengarna helt enkelt.

Ladda ned vår App för iphone eller android eller besök ingo.se för att hitta din närmaste station.

Kör försiktigt i vinter och håll avstånd till bilen framför!

										DET GES FÖRE ORDER		BLEV ADB MED TIDEN	ÄR LJUS	ÄRDEN SOM ÄR HÄMMAD	HAR GULA FLODEN	SNABBT TILLSLAG		GÖR ATT RÄTT-FYLLE-RIKT FALLS	
												→				→		ÄR FLOTTA PÅ YTTAN	
										BJUDER UT ÅK									
																		↓	
										DE SITTER I BÄGAR		AVSKAFFADE BRÖR 1967 HUNDKÅX			IT-JÄTTE VÄRMER BARN I VAGN				
										SALVA I LUMPEN			MAR-MORERA BÄSTA TID						
										GÖR ATT BIL FÅR FÄSTE									
KAN SKUMMA		KAN DET BLÅSA FRÅN	STOPPAR RÖRELSE	STYLA LYA SORTI-MENTET	↓	BLÅST	ÄR EN ORUBB-LIG PERSON	↓										KÖRI UPPSALA SAMMAN-KOMST	
										BLIR KORT VATTEN-SJUK									
ÄR VITA I TRAFIKEN							GÖRA EN-HETLIG KRON-DELAR						BJUDIT UT GJORDE NARR					TOPPAR KÅK	
													SKA EJ FÖRARE DRICKA INNAN FÄRD					↓	
HAR BRA SATIR		FIN-MALET ÄMNE SITTER PÅ MUGGEN	ÄR PÅ-VERKADE SÄNKTS					↓	RÖRGAS PÅ FASAD VÄRDAR FÖLK MED COVID 19						HAR SPETS SOM SPETS				
GRIPNA						ISPETS PÅ ÖLAND BOSSI STALLET				SILVER-TECKEN GILLAR DET MESTA					UPPLYS-NINGS-CENTRAL SLÖSAT BORT			UTOM- JORDING	
GATA I PARIS	↓					ÄR OLLE SOM SITTER HÄRT ÅT DRÄPA				RÄTT ÅT KNEGARE BOCKAT				NÄRHET OCH VÄRME FLUGGA IGEN					
KÖRT BIL TILL VARDAGS							TÄS MEDI-CIN SOM SÅNGSAM-LINGEN PÅ ISLAND										ÄR OFTA SKÄMT	↓	
DET ÄR Vårt Själv-upptagna jag		SEKULA-RISERAD		TEG FÖRR					SKA INTE FÖRARE INTA HÖSTÄL-LNINGEN				FÖR-TÄRAS					SLIT- STARK	
				EUTANASI SOM ÄR ETISKT DILEMMA ÖVRE YTA													DÄM MED GÅNG-JÄRN STRÖM-FISKAR		
FÖRA OVÅSEN						500 I ROM	ANGER HUS MAN KOMMER IFRÅN FÅNGAS						TILL-SLAGEN SPÖA UPP				VÄSSTRÅ KAN VI PÅ VINTER-GATAN		
BUSKE KÄNNE-TECKAR GRYM			FÖRSETTS MED BETE LIGGA MELLAN RÖR							LAGADES HÅL MED SKRIV-SAL									
						KNALLE EJDER-HONA									STYRDE I KD LÅNGE LÖVTRÄD			BYTER BILIST IBLAND	
HAR METALL UNDER SINA VINGAR	↓			HAR FOT-FÄSTE STOR VINYL			DAGLIGT TAL EDER					FRISLISTA KALLAS VIKARIE IBLAND							
									AN-VÄNDS SOM ÖKNAMN							KVÄVE		HUGG IGADD	
GJÖT OLJA PÅ VÄGORNA		ÄRETT MELLAN-RUM				PÅ DEN MÄTER ATLETER SINA KRAFTER							OVÄNTAT RESUL-TAT						

LÖS KRYSSSET OCH VINN!

KONSTRUKTÖR: MATS EDVARDSSON

De fem först dragna lösningarna belönas med två bingolotter vardera. Skicka lösningen till: Motorföraren, Byängsgränd 8, 120 40 Årsta före 25/1 -21. Märk kuvertet "Kryssset 8/20". Du kan även e-posta på: motorforaren@mhf.se

- Namn.....
- Adress.....
- Postadress.....

ŠKODA
SIMPLYCLEVER

UPPTÄCK ENYAQ iV. EN NY VÄRLD AV ŠKODA.

Följ med på äventyret mot en elektrisk framtid. ENYAQ iV kombinerar körglädje, komfort och säkerhet med generösa innerutrymmen för hela familjen. Njut av en femsitsig eldriven SUV med upp till 510 km räckvidd enligt WLTP.* Välkommen till en ny värld av ŠKODA.

ŠKODA ENYAQ iV fr. 448 500 kr

Privatleasing fr. 4 779 kr/mån inkl. service och ŠKODA Betalskyddsförsäkring 12 mån**

iV

Beställ på [skoda.se](https://www.skoda.se)

Prisexemplet gäller ENYAQ iV 60 inkl. svensk standardutrustning och 3 års garanti. *Räckvidd för ENYAQ iV 60 är upp till 390 km och för ENYAQ iV 80 upp till 510 km (WLTP). Räckvidd och elförbrukning baseras på uppskattade värden från körcykeln WLTP. Vald utrustning kan påverka räckvidd och energiförbrukning. **ŠKODA Privatleasing 36 mån och ŠKODA Betalskyddsförsäkring 12 mån, 1 000 mil/år, ingen särskild leasingavgift, garanterat restvärde. Övermil och onormalt slitage debiteras utöver leasingavgiften. Rörlig ränta baserad på VWFS basränta nov 2020. Uppläggnings- och administrationsavgift tillkommer. Bilen på bilden är extrautrustad.

Motorföraren i backspegeln

2003 var året när exempelvis rymdfärjan Columbia störtade på sin återresa mot jorden och alla ombordvarande omkom – en tragedi. Irakkriget startade också 2003, och flygplanet Concorde gjorde sin sista flygning.

I december, när Motorföraren kom ut till medlemmarna, gifte sig Göran Persson med sin Anitra Steen och för första gången sedan 1991, såg vi en annan julvärd i tv än Arne Weise. Här kommer några återblickar från nummer sju, och alkoholfrågan stod högt på agendan.

TEXT: MIKAEL LINDBERG

Ta tag i efter supningen!

Jodå, redan 2003 stod eftersupningen på MHF:s agenda. Att som alkoholpåverkad krocka med sin bil – eller något ännu allvarigare – och sedan hävda att man druckit efter händelsen, behövde stoppas.

Den moderate riksdagsmannen från värmölandiska Sunne, Jan-Evert Rådström, hade engagerat sig länge i frågan.

– Vi måste täppa till kryphålet, menade Jan-Evert.

Den enkla lösningen, enligt Jan-Evert, var att följa Norges.

Justitieministern Thomas Bodström var däremot inte beredd på att införa en lag mot eftersupning.

Omslag

Förstasidan till decemberutgåvan har både höst och lite vinter i sig. Löven sitter kvar på träden och marken är täckt av ett tunt lager nysnö. Den här sjunde och därmed sista utgåvan för året, flaggar för ett riksdagsförslag gällande eftersupning, hjälp för rattfyllerister inom 24 timmar, samt Sverige som försöksland för alkohol.

Som brukligt – sedan 1996 – presenteras även vinnaren av Årets familjebil, precis som i den Motorföraren ni just nu håller i handen.

2003 var det Opel Meriva som tog hem segern och på andraplatsen kom Volkswagen Touran.

MHF i småbilsrally

Efter sommarens uppdrag kördes Motorförarens vägpatrullbilar varje år tillbaka från Stockholm till Göteborg. Er under-tecknad var med på den tiden – då för tidningen Motor – och bevakade arrangementet som kallades för ett småbilsrally.

Det hela gick ut på att fulltankade Volvo-bilar med plomberade tanklock skulle köras så snålt det gick. Deltagarna valdes ut från olika organisationer, eller som motorjournalister och olika kändisar.

Det här året kördes en av bilarna av MHF:s förbundsordförande Benny Ruus, tillsammans med 18-åriga dottern Anna.

Småbilsrallyt slutade med en hedrande 14-plats för Benny, där Volvo S60-bilen förbrukat 6,09 liter diesel per 100 km på den 57 mil långa resan. Vann gjorde motorjournalisterna Beng Dieden och Lars Anborg med snittförbrukningen 5,27 l/100 km.

Behövs fler som Sune

Sedan 50 år var Sune Lundqvist en av MHF:s mest kända profiler. Nyss fyllda 84 år, var han exempelvis djupt engagerad i att skriva om MHF:s historia. Vid den här tiden hade Sune samlat material från åren 1926 till 1975, inklusive inspelade kassetband och diabilder.

Han var även med och arrangerade Drive In-bio som visade trafikfilmer,

med exempelvis en storpublik i minus 22 grader i Hoting.

Ett besök hos Sune inleddes oftast med vad han ansåg som en av MHF:s och Sveriges viktigaste händelser – filmen där dåvarande kommunikationsministern Olof Palme berättar

Diesel som dragare

Christer Andersson har en viktig poäng – det är svårt att ersätta en bra diesel som dragbil. En bensinmotor har för lågt vridmoment och drar mycket bränsle med tillkopplat släp. (och dagens elbilar, kommer inte långt ...)

Här slår Christer klorna i Nissans modell X-Trail med den nya 2,2-liters commonraiddieseln. 136 hästkrafter och 314 Newtonmeter i vridmoment var för tiden tämligen imponerande för en rak, fyrcylindrig diesel. (Om under-tecknad inte missminner sig, deltog även han på just den provkörningen.)

1450 kilo med B-kort var bra siffror för den fyrhjulsdrivna kombi, som även imponerade vid sidan av vägen. Och de märkliga extraljus som satt i lastbågarnas framkant på taket, försvann redan på nästa version.

om sina erfarenheter från högertrafikomläggningen den 3 september 1967.

Sune var med i det mesta som handlade om MHF, som "Biltestningstiden" – något som senare skulle bli grunden för Svensk Bilprovning.

REKONSERV PÅSAD BROTT MESTER	A	EN RÖTT RIVNING	REKON PROFFS FÄLL HÄRNA	E	NETT SÖLE GROPP TÖCKA	CLINIK DÖTTIG SÄMMER	D	IL BOKAD
SPRÄNG LUTTEN	O	L	Y	C	K	S	D	R
REKONSERV KÄMLETEN	K	R	E	V	E	R	A	R
REKONSERV BYTT BYTT	R	O	D	N	A	A	B	U
REKONSERV DÄL MÄNNAN	H	E	T	T	C	B	S	
REKONSERV DÄL MÄNNAN	O	R	O	C	K	A	L	R
REKONSERV DÄL MÄNNAN	E	L	D	A	R	E	D	Y
REKONSERV DÄL MÄNNAN	S	P	J	U	T	S	P	E
REKONSERV DÄL MÄNNAN	I	D	R	E	P	O	R	S
REKONSERV DÄL MÄNNAN	S	L	E	T	G	E	N	I
REKONSERV DÄL MÄNNAN	T	R	A	N	A	N	A	S
REKONSERV DÄL MÄNNAN	S	A	V	A	S	E	N	H
REKONSERV DÄL MÄNNAN	V	O	L	T	Ä	R	G	E
REKONSERV DÄL MÄNNAN	Ö	L	F	A	T	E	N	E
REKONSERV DÄL MÄNNAN	O	R	N	E	N	O	L	L
REKONSERV DÄL MÄNNAN	F	R	I	N	I	T	A	D
REKONSERV DÄL MÄNNAN	D	R	E	V	A	R	A	M
REKONSERV DÄL MÄNNAN	S	E	T	S	A	M	I	M
REKONSERV DÄL MÄNNAN	S	K	N	Ä	V	A	N	E
REKONSERV DÄL MÄNNAN	O	N	Y	K	T	R	A	L
REKONSERV DÄL MÄNNAN	O	R	E	R	A	T	R	O

VINNARE KRYSSET NR 7

- ▶ Gratis säger vi till fem nya kryssetvinnare! Två bingoletter vardera är vinsten. Lycka till!
- Isak Bäckström,** Göteborg
- Kerstin Ekman,** Borås
- Glenn Andersson,** Sala
- Staffan Samuelsson,** Mönsterås
- Anita Bodin,** Grönahög

TORGET: RADANNONSER

SÄLJES

FYRA STYCKEN ODUBBADE VINTERDÄCK 185/65-15 på fälg, passande Volvo 945. Pris 1 500 kr. Tel 0435-811 41, Magnus.

Högsäsong för viltolyckor

De flesta viltolyckorna sker under hösten och vintern. I Sverige rapporterades över 64 931 viltolyckor till Nationella Viltolycksrådet under 2019. De flesta viltolyckorna, nästan tre fjärdelar är kollisioner med rådjur. Under förra året inträffade över 47 000 rådjursolyckor. Vildsvin kommer på andra plats med 7 696 inrapporterade olyckor under 2019. På tredje plats kommer älgolyckor, 5 602 stycken.

Under 2019 skedde flest viltolyckor, sett till antalet bilar, i länen Kalmar, Kronoberg, Gotland och Värmland. Det uppger försäkringsbolaget If.

Om du kör på en björn, varg, järv, lo, älg, hjort, rådjur, utter, vildsvin, mufflonfår, örn eller ren, då är du skyldig enligt lag rapportera det till polisen. Du måste också märka upp olycksplatsen. Dött och skadat vilt ska omhändertas. Läs mer om vad du behöver göra om en viltolycka sker på viltolycka.se

Rätt svar bil- & trafikfrågor

- 1A. Mercedes: 4Matic
- 2A. BMW: XDrive
- 3A. Volkswagen: 4Motion
- 4C. Peugeot: 4X4
- 5A. Seat: 4Drive
- 6B. Saab: XWD

MEDLEMSFÖRMÅN: ANNONSERA

▶ Som en förmån erbjuder vi våra medlemmar en gratis Torget-annons! Gäller endast privatpersoner, en annons per utgivning och person. För kommersiella annonser hänvisar vi till vår annonschef

(se redaktionsrutan sidan 4). Manusstopp är den **25 januari 2021**.
▶ Skicka din annons till: "Torget", Motorföraren, Byängsgränd 8, 120 40 Årsta.

Säljes

Köpes

Uthyres

Önskas hyra

Bytes

Fastighet

Tomt

Personligt

Annonstext /Produkt, pris, årsmodell etcetera _____

Namn _____

Telefon _____

Adress _____

Postadress _____

Medlemsnummer (obligatoriskt) _____

ÄNNU INTE MEDLEM?

Swisha 195 kronor till **123 222 32 87**

Skriv **hellynkyter** eller **trafiknykter** samt personnr och mailadress i meddelandet.

Eller skicka talongen i ett kuvert märkt **"FRISVAR"** till:

MHF Motorförarnas Hellynkyterförbund
Kundnr **120 171 200, 120 11 Stockholm**

Namn: _____

Adress: _____

Postnr & ort: _____

Tel. mobil: _____

E-post: _____

Personnr: _____

Medlem MHF – 195 kr första året (normalt 270 kr)

Medlem MHF-Ungdom – 100 kr (upp till 25 år) – 200 kr (över 25 år)

MHF Camping Club – Tilläggsmedlemskap 75 kr första året (normalt 175 kr)

Hellynkyter* Trafiknykter*

*Hellynkyter är en medlem som har en hellynkyter livsstil. En trafiknykter medlem avstår självklart alkohol när man kör bil, MC etc och är i övrigt drogfri.

Helt nya Kia Sorento – äntligen här

SORENTO

2.2 CRDi 202 HK DCT AWD ACTION 7-SITS

INTRODUKTIONSPRIS REK. FRÅN 469 900 KR
FÖRMÅNSVÄRDE FRÅN 3 374 KR/MÅN*

The Power to Surprise

En SUV utöver det vanliga. Snart laddbar.

Äntligen lanseras helt nya Kia Sorento – en sjusitsig familjefavorit med fyrhjulsdraft. Vi höjer standarden när det gäller utrymme, funktionalitet och effektivitet – allt för att du ska trivas så bra som möjligt i en SUV utöver det vanliga. Kia Sorento finns nu hos din närmaste Kia-återförsäljare. Laddhybriden går att förboka redan idag med leverans första kvartalet 2021. Välkommen in och provkör.